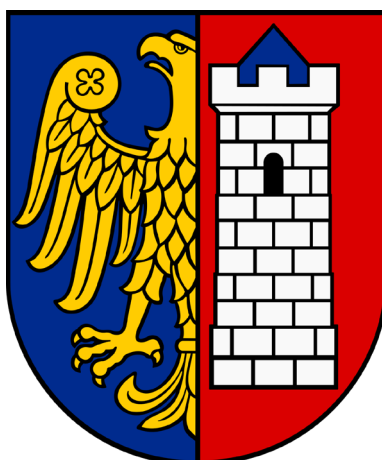

**RAPORT Z WYKONANIA
W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA
DLA MIASTA GLIWICE
NA LATA 2021-2024
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028**

Gliwice, listopad 2023 r.

ZLECENIODAWCA:

MIASTO GLIWICE

ul. Zwycięstwa 21, 44-100 Gliwice
tel.: 32 231 30 41, faks: 32 231 27 25
mail: boi@um.gliwice.pl, www.gliwice.eu

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Golezowska 16/125, 43-300 Bielsko-Biała
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak
Sebastian Kulikowski

**INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY
UDOSTĘPNIONE PRZEZ:**

- 1 *Urząd Miejski w Gliwicach*
- 2 *Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach,*
- 3 *Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach,*
- 4 *Straż Miejską w Gliwicach,*
- 5 *Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Gliwicach*
- 6 *Zarząd Budynków Miejskich I Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
w Gliwicach,*
- 7 *Zarząd Budynków Miejskich II Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
w Gliwicach*
- 8 *Miejski Zarząd Usług Komunalnych w Gliwicach,*
- 9 *Nadleśnictwo Brynek,*
- 10 *Nadleśnictwo Rudziniec,*
- 11 *Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach,*
- 12 *Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Gliwicach Sp. z o.o,*
- 13 *Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o. w Gliwicach,*
- 14 *Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Gliwicach,*
- 15 *Zarząd Transportu Metropolitalnego,*
- 16 *Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie,*
- 17 *Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach,*
- 18 *Centrum Ratownictwa Gliwice.*

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	5
1.1.	Podstawa opracowania	5
2.	Zawartość dokumentu	5
3.	Obszary i kierunki interwencji oraz zadania wraz z określeniem poziomu ich realizacji w latach 2021-2022	6
3.1.	Ochrona powietrza i klimatu	7
3.2.	Ochrona przed hałasem.....	16
3.3	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	22
3.4	Gospodarowanie wodami.....	25
3.5	Gospodarka wodnościekowa	31
3.6	Gospodarowania zasobami geologicznymi/Tereny przemysłowe	36
3.7	Ochrona gleb	42
3.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	45
3.9	Ochrona przyrody i krajobrazu	51
3.10	Zagrożenie poważnymi awariami.....	56
4.	Koszty poniesione na realizację zadań własnych Miasta Gliwice w latach 2021-2022	60
5.	Monitoring stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”	64
6.	Podsumowanie i streszczenie w języku niespecjalistycznym	73

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą prawną opracowania „Raportu z wykonania w okresie 2021-2022 Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” jest art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.).

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art.17 ust.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.) Prezydent Miasta Gliwice w 2021 roku przygotował dokument pn. „Program ochrony środowiska dla miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta w Gliwicach Nr XXIV/505/2021 z dnia 25 marca 2021 roku.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu). Prezydent Miasta Gliwice wykonując ustawowy obowiązek, opracowuje raport i przedstawia go Radzie Miasta. Jednocześnie raport należy przekazać do organu wykonawczego Województwa Śląskiego.

Niniejszy dokument stanowi pełny raport i obejmuje okres realizacji programu w dwóch latach – 2021-2022.

W dalszej części dokumentu wprowadzono skrót: "Raport..."

2. Zawartość dokumentu

Polityka ochrony środowiska na poziomie miasta to stworzenie warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem uwzględniającym czynniki gospodarcze, ekonomiczne i ekologiczne. Obecnie zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.) jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska ma za zadanie:

- wyznaczanie ram dla późniejszych przedsięwzięć, realizowanych w zakresie innych programów sektorowych województwa,
- zapewnienie efektywnego i sprawnego wykorzystania środków finansowych na działania, wskazane w Programie,
- wsparcie w pozyskiwaniu środków na realizację zadań środowiskowych przez jednostki samorządowe.

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” dokonano wyboru priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych, w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych, były to m. in. klimat i powietrze, klimat akustyczny, oddziaływanie pól elektromagnetycznych, zasoby wodne i gospodarka wodno - ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, ochrona przyrody oraz przeciwdziałanie poważnym awariom

W zakresie większości dziedzin środowiskowych w Programie ochrony środowiska sprecyzowano konkretne zadania do realizacji.

Celem niniejszego Raportu jest określenie czy zaplanowane zadania na lata 2021 i 2022 zostały zrealizowane i czy zostały osiągnięte efekty ekologiczne.

W związku z powyższym, w dalszej części opracowania w zestawieniach tabelarycznych zobrazowano przebieg realizacji planowanych zadań w wyznaczonym okresie.

W Programie Ochrony Środowiska na szczeblu miasta na prawach powiatu w harmonogramach realizacji zadań wyszczególniono dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Miasto Gliwice, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Miasta oraz środkami pozyskanymi z zewnątrz,
- Zadania monitorowane – realizowane przez jednostki takie jak Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach, Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o., Zarząd Budynków Miejskich I Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Gliwicach Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Gliwicach, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Gliwicach, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Jednostkę Wojskową w Gliwicach, Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Gliwicach, Nadleśnictwo Rudziniec i Brynek, a także przedsiębiorców czy mieszkańców.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z dwóch wymienionych wyżej grup, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Miasta Gliwice i jego jednostek, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego „Raportu...” skierowali pisemne prośby o udzielenie informacji do jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

3. Obszary i kierunki interwencji oraz zadania wraz z określeniem poziomu ich realizacji w latach 2021-2022

Kierunki działań i zadania zaplanowane na lata 2021 i 2022 zostały zapisane w „Programie ochrony środowiska dla miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta w Gliwicach Nr XXIV/505/2021 z dnia 25 marca 2021 roku

Poniższa część opracowania wskaże:

- analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w „Programie...” na lata 2021-2022,
- ocenę stopnia realizacji planowanych celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem - jeśli taka wystąpi,
- analizę efektywności programu w oparciu o analizę wskaźnikową - jako monitoring realizacji „Programu...”,
- stan realizacji zadań ciągłych takich jak edukacja ekologiczna, które powinny być prowadzone w ciągu całego okresu realizacji „Programu...”.

W poniższych zestawieniach w formie tabelarycznej zaprezentowano, w jakim zakresie w latach 2021-2022 zrealizowane cele wskazane w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice.

3.1. Ochrona powietrza i klimatu

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy związana z realizacją kierunków działań naprawczych			
Kierunek interwencji			
Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Aktualizacja "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Gliwice" oraz „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwo gazowe dla miasta Gliwice”	Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Gliwice przyjętego Uchwałą nr XIV/357/2016 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 marca 2016 r. została przyjęta w 2019 roku Uchwałą Nr III/47/2019 Rady Miasta Gliwice z dnia 7 lutego 2019 r. W sierpniu 2022 r. został przyjęty i udostępniony w BIP raport końcowy z Planu gospodarki niskoemisyjnej. 8 września 2022 r. zostały przyjęte uchwałą Rady Miasta Gliwice nr XXXIX/817/2022 „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gliwice z perspektywą do 2040 r.		+
Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego w mieście Gliwice	Realizacja projektu <i>Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego</i> w latach 31.07.2014 - 22.04.2021 r. W pierwszym etapie projektu zmodernizowano oświetlenie na ponad 60 gliwickich ulicach, w tym na dużych miejskich arteriach, takich jak np. ul. Częstochowska, Wrocławska, Dworcowa, Bojkowska, Rybnicka czy Tarnogórska. Wymieniono oprawy oświetleniowe, kable zasilające, szafy oświetleniowe oraz słupy.	Zakończono drugi etap projektu <i>Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego - Etap II - 4 Rejony - Część 1 (Rejon 1)</i> - koszt 676 000 zł, który objął montaż opraw z diodami LED na ponad 70 ulicach, a także m.in. w parkach Chopina i Szwajcaria, na skwerach Nacka i Doncaster.	+
Ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii ¹	Udzielono 620 dotacji celowych na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska, w tym 586 dotacji osobom fizycznym, 2- osobom prawnym oraz 32 - wspólnotom mieszkaniowym o łącznej wartości 5 043 000 zł. Udzielono 41 dotacji celowych na dotacji na instalacje Odnawialnych Źródeł Energii o łącznej wartości 246 000 zł.	Udzielono 703 dotacji celowych na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska, w tym 659 dotacji osobom fizycznym oraz 44 - wspólnotom mieszkaniowym o łącznej wartości 6 893 000 zł. Udzielono 144 dotacji celowych na dotacji na instalacje Odnawialnych Źródeł Energii o łącznej wartości 1 275 000 zł.	+

¹ w takcie aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta Gliwice proponuje się rozszerzenie zakresu zadania o budynki mieszkalne

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<p>Odbyło się 8 sesji Zgromadzenia Ogólnego Metropolii, podczas których podjęto 65 uchwał, w tym dotyczących udzielenia pomocy finansowej gminom członkowskim Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w 2021 roku.</p>	<p>Odbyło się 11 sesji Zgromadzenia Ogólnego Metropolii, podczas których podjęto 66 uchwał, w tym dotyczących udzielenia pomocy finansowej gminom członkowskim Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w 2022 roku.</p> <p>W grudniu 2022 roku w Ratuszu w Gliwicach zawiązano Klaster Energii, którego celem będzie lokalna produkcja, dystrybucja i konsumpcja taniej energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych.</p>	
<p>Monitoring zużycia paliw i nośników energii w budynkach użyteczności publicznej, system zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej</p>	<p>Monitoring ciepła i energii elektrycznej jest prowadzony na bieżąco poprzez liczniki z modułami wi-fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie ciepła sieciowego ilości wymienników w miejskich jednostkach organizacyjnych: 89 szt. - w zakresie danych dot. energii el.: w trakcie wdrożenia² - w zakresie zużycia gazu ziemnego - w cyklach 3 letnich powiązanych z przygotowaniem założeń planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. 		-
<p>Organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii</p>	<p>Z uwagi na ograniczenia związane z pandemią, akcje społeczne związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii realizowane były w trybie zdalnym lub poprzez publikację artykułów o tematyce ekologicznej w Miejskim Serwisie Informacyjnym – Gliwice, m. in. takich jak: „Elektryki nadjeżdżają – ruszyła budowa ładowarek, „Czyste powietrze nad Gliwicami – nowy miejski program dotacyjny”, „TAK dla pieszych, NIE dla samochodów”, „Autobusy hybrydowe w Gliwicach”, „W trosce o lepsze powietrze”, „Szkolenia on-line z programu „Czyste Powietrze”.</p> <p>Zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsługę punktu Czyste Powietrze: przygotowanie i wydruk kalendarzy, ulotek 	<ul style="list-style-type: none"> - publikacja materiałów informacyjnych w kanałach informacyjnych Miasta Gliwice („Miejski Serwis Informacyjny – Gliwice”, strona Gliwice.eu, profile Miasta Gliwice w mediach społecznościowych (m.in. cotygodniowa kampania informacyjna w MSI dotycząca dotacji do instalacji ekologicznych źródeł ciepła), - obsługa punktu Czyste Powietrze: kolportaż materiałów informacyjnych/promocyjnych do mieszkańców, - popularyzowanie wykorzystania roweru jako ekologicznego środka transportu-stacje rowerów miejskich, - udział w projekcie unijnym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, 	+

² zgodnie z Poleceniem służbowym nr 12/22 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 27 października 2022 r. w sprawie wdrożenia działań ograniczających wydatki ponoszone przez miejskie jednostki organizacyjne (MJO) w obszarze energii cieplnej i elektrycznej wskazane jednostki zostały zobligowane do wystąpienia do Tauron dystrybucja S.A. z wnioskiem o wymianę licznika energii na umożliwiający zdalny odczyt wraz z prowadzeniem bieżącej analizy zapotrzebowania obiektów na energię elektryczną. Docelowo zgodnie z założeniami wstępnymi funkcjonowania Klastra Energii w Gliwicach wszystkie punkty poboru energii elektrycznej obiektów Miejskich jednostek Organizacyjnych w zarządzie Miasta Gliwice będą objęte zdalnym automatycznym odczytem bieżącego zużycia energii celem zarządzania przez Agregatora produkcją i dystrybucją energii elektrycznej w klastrze.

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<p>i doręczenie materiałów informacyjnych do mieszkańców,</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcje edukacyjne promujące korzystanie z komunikacji zbiorowej oraz popularyzujące wykorzystanie roweru jako ekologicznego środka transportu, - lekcję otwartą dla nauczycieli i uczniów Zespołu Szkół Budowlano-Ceramicznych. Temat: „Smok czy SMOG”, której celem było omówienie zanieczyszczeń powietrza i ich wpływu na zdrowie ludzi, podanie definicji smogu, przedstawienie aplikacji dotyczącej jakości powietrza (Jakość Powietrza w Polsce – Inspekcja Ochrony Środowiska) oraz dokumentów dotyczących praw jakości powietrza w danym rejonie, np. śląskiej uchwały antysmogowej, programu Czyste Powietrze. 	<ul style="list-style-type: none"> - udział w projekcie unijnym RPO WSL2014-2020 „Czyste powietrze nad Gliwicami - wymiana indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych” obejmujący także akcje i kampanie edukacyjne o tematyce ekologicznej, - realizacja cyklu nagrań wideo zawierających materiały o tematyce ekologicznej, które skierowane są do gliwickich szkół i przedszkoli pn.: „Spotkania z Ekologią”, - realizacja projektu „eko kalendarz” na stronie internetowej przedsiębiorstwa, który obejmuje wpisy edukacyjno - informacyjne związane z ochroną środowiska, - oraz akcje i kampanie dotyczące zbierania i selekcji odpadów, w tym elektrośmieci i baterii, ochrony powietrza, ochrony zasobów naturalnych; tworzenie zielonej infrastruktury oraz szkolne konkursy o tematyce ekologicznej. 	
Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu, na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu niepowodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza			
	2021 rok	2022 rok	Stan realizacji
Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	W 2021 roku zrealizowano zadania na łącznej długości 5,657 km dróg publicznych o łącznym koszcie 24 003 653,23 zł. Zrealizowano zadania: <ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Jasińskiego - remont nawierzchni jezdni i chodników i parkingów, koszt: 681 150,66 zł, długość 0,291 km, 2. ul. Czarnieckiego - remont nawierzchni jezdni, koszt: 549 067,11 zł, długość 0,263 km, 3. Kościuszki skrzyż. + odc. do Ziemowita - remont nawierzchni jezdni, koszt: 608 647,40 zł, długość 0,251 km, 	W 2022 roku zrealizowano zadania na łącznej długości 4,854 km dróg publicznych o łącznym koszcie 14 472 662,01 zł. Zrealizowano zadania: <ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Sowińskiego - remont nawierzchni jezdni, koszt: 381 092,91 zł, długość 0,770 km, 2. ul. Paderewskiego I etap - remont nawierzchni jezdni, koszt: 656 204,63 zł, długość 0,220 km, 3. ul. Słowackiego II etap - remont nawierzchni jezdni, koszt: 835 978,14 zł, długość 0,800 km, 	+

	<ol style="list-style-type: none"> 4. ul. Daszyńskiego - remont nawierzchni jezdni, koszt: 899 127,23 zł, długość 0,515 km, 5. ul. Strzody - remont nawierzchni jezdni, koszt: 463 502,08zł, długość 0,249 km, 6. ul. Batorego - nawierzchni jezdni, chodników, parkingu, koszt 1 274 960,79, długość 0,348 km, 7. ul. Rogozińskiego - remont nawierzchni chodników, koszt: 352 967,64 zł, długość 0,161 km, 8. Al. Sikornik II etap - remont nawierzchni jezdni i chodnika, koszt: 783 644,23 zł, długość 0,185km, 9. ul. Młodych Patriotów - remont nawierzchni jezdni, chodników, parkingów, koszt: 1 741 713,65 zł, długość: 0,145 km, 10. ul. Nałkowskiej - remont nawierzchni chodnika, koszt: 128 942,52 zł, długość 0,180 km, 11. ul. Rolników III etap -remont nawierzchni jezdni i chodników, koszt: 2 963 568,14 zł, długość 0,330 km, 12. ul. Warszawska II etap - remont nawierzchni jezdni i parkingu, koszt: 974 282,80 zł, długość 0,145 km, 13. ul. Świętojańska – remont nawierzchni jezdni, chodników, miejsc postojowych, koszt: 1 203 956,49 zł, długość 0,224 km, 14. ul. Jeziorańskiego - remont nawierzchni jezdni, koszt: 860 869,84 zł, długość 0,500 km, 15. Słowackiego, remont nawierzchni jezdni, koszt: 722 537,06 zł, długość 0,880 km, 16. ul. Franciszkańska - remont nawierzchni parkingów, koszt: 550 169,15 zł, długość 0,150 km, 17. ul. Zabrska skrzyżowanie - remont nawierzchni jezdni i chodników, koszt: 8 169 036,73 zł, długość 0,400 km 	<ol style="list-style-type: none"> 4. ul. Michałowskiego II etap - remont nawierzchni jezdni i chodników, koszt: 1 186 122,33 zł, długość 0,320 km, 5. ul. Biegusa - budowa zatok + chodnika, koszt: 839 734,86 zł, długość 0,414 km, 6. ul. Wiślana II etap - remont nawierzchni jezdni i chodników, koszt: 1 738 802,73 zł, długość 0,310 km, 7. ul. Plonowa - GBO Przebudowa drogi, koszt: 104 453,96, długość 0,050 km, 8. ul. Młodych Patriotów II etap - remont nawierzchni jezdni i chodników, koszt: 1 931 263,34 zł, długość 0,350 km, 9. ul. Rolników IV etap - remont nawierzchni jezdni i chodników, koszt: 3 372 853,88 z, długość 0,230 km, 10. ul. Świętojańska III etap - remont nawierzchni jezdni, chodników, parkingów, koszt: 1 656 600,85 zł, długość 0,390 km, 11. ul. Daszyńskiego III etap - remont nawierzchni jezdni, koszt: 1 122 660,07 zł, długość 0,800 km, 12. ul. Traugutta/Tarnogórska - remont nawierzchni jezdni, koszt: 646 894,31 zł, długość 0,200 km. <p>Zarząd Dróg Miejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> - w lipcu 2022 roku oddano do użytku połączenie ul. Chałubińskiego z ul. Tarnogórską (obecnie ul. Aleksandra Doby) o długości 579 m. Wartość robót budowlanych 4 602 066,73 zł. brutto. - w 2022 roku zrealizowano zadanie pn.: "Rozbudowa ul. Biegusa poprzez budowę jej przedłużenia - roboty budowlane". W ramach zadania wybudowano przedłużenie ul. Biegusa - dł. 315,87 m oraz fragment ul. Pelikana - dł. 58,67 m. Zadanie zrealizowano w dzielnicy Sikornik za kwotę 2.235.397,91 zł. brutto. - w maju 2022 r. zakończono przebudowę ul. Kujawskiej odcinek od wiaduktu A1 do mostu nad rzeką Kłodnicą (długość 500 	
--	---	---	--

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	18. I. Toszecka - remont nawierzchni jezdni, koszt: 1 075 509,71 zł, długość 0,440 km.	m.) - koszt inwestycji 3.429.746,36 zł. (w tym projekt, roboty budowlane i nadzór).	
--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy związana z realizacją kierunków działań naprawczych			
Kierunek interwencji			
Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego w mieście Gliwice	Realizacja projektu Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego w latach 31.07.2014 - 22.04.2021 r. opisana szerzej w tabeli powyżej dot. zadań własnych.		+
Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Udział miasta Gliwice w Programie kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej	<p>Udzielono 620 dotacji celowych na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska, w tym 586 dotacji osobom fizycznym, 2- osobom prawnym oraz 32 – wspólnotom mieszkaniowym o łącznej wartości 5 043 000 zł.</p> <p>Udzielono 41 dotacji celowych na dotacji na instalacje Odnawialnych Źródeł Energii o łącznej wartości 246 000 zł.</p> <p>Odbyło się 8 sesji Zgromadzenia Ogólnego Metropolii, podczas których podjęto 65 uchwał, w tym dotyczących udzielenia pomocy finansowej gminom członkowskim Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w 2021 roku.</p>	<p>Udzielono 703 dotacji celowych na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska, w tym 659 dotacji osobom fizycznym oraz 44 – wspólnotom mieszkaniowym o łącznej wartości 6 893 000 zł.</p> <p>Udzielono 144 dotacji celowych na dotacji na instalacje Odnawialnych Źródeł Energii o łącznej wartości 1 275 000 zł.</p> <p>Odbyło się 11 sesji Zgromadzenia Ogólnego Metropolii, podczas których podjęto 66 uchwał, w tym dotyczących udzielenia pomocy finansowej gminom członkowskim Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w 2022 roku.</p>	+
Ograniczenie niskiej emisji w budynkach przedsiębiorstw, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Brak danych za 2021 - weryfikacja w cyklach 3 letnich w ramach aktualizowanych cyklicznie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.	W grudniu 2022 roku w Ratuszu w Gliwicach zawieszono Klaster Energii, którego celem będzie lokalna produkcja, dystrybucja i konsumpcja taniej	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

		energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	
Budowa wysokosprawnej kogeneracji przez PEC - Gliwice	<p>W związku z brakiem możliwości zagwarantowania wystarczającego strumienia paliw (RDF, pre RDF) i nie uwzględniania wniosków PEC Gliwice Sp. z o. o. w nowotworzonych planach WPGO podjęto decyzję o zaniechaniu realizacji inwestycji pn. „Budowa bloku parowego z fluidalnym kotłem wielopaliwowym wytwarzającym ciepło i energię elektryczną w wysokosprawnej kogeneracji planowanej do realizacji na terenie PEC – Gliwice Sp. z o. o.” na rzecz korzystniejszej i bezpieczniejszej prawnie i technicznie inwestycji pn. „Rozbudowa istniejącej ciepłowni o blok parowy kotłem wielopaliwowym wytwarzającym ciepło i energię elektryczną z w wysokosprawnej kogeneracji planowanej do realizacji na terenie PEC – Gliwice Sp. z o. o.” Prezydent Miasta Gliwice wydał w tej sprawie decyzję administracyjną od której do SKO odwołało się Towarzystwo na Rzecz Ziemi. Na orzeczenie SKO utrzymujące w mocy zaskarżoną decyzję Towarzystwo na Rzecz Ziemi wniosło skargę do WSA, a po jej oddaleniu wniesiono skargę kasacyjną do NSA, która w okresie sprawozdawczym (stan na 31.12.2022 r.) nadal była rozpatrywana.</p> <p>W okresie sprawozdawczym został rozstrzygnięty przetarg na wykonanie projektu architektoniczno-budowlanego do pozwolenia na budowę.</p> <p>W ramach inwestycji do czasu jej zamknięcia poniesiono koszty związane m. in. z pracami geodezyjno-kartograficznymi, opracowaniem założeń technicznych, analiz na łączną kwotę 119 688,84 zł.</p>		+
Rozbudowa i modernizacja sieci i infrastruktury ciepłowniczej przez PEC - Gliwice	<p>Realizując politykę pozyskiwania i podłączania nowych odbiorców oraz sukcesywnej likwidacji grupowych stacji wymienników ciepła w roku obrotowym 2021/2022 wybudowano sieci c.o. i przyłącza c.o. o łącznej długości 7 202,44 m w dzielnicach Gliwic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sońnica – 1281, 89 m, - Łabędy i os. Kopernika – 638,92m, - Zatorze i Szobiszowice – 1278,99 m, - Centrum i Śródmieście – 356,30 m, - Trynek – 1817,08m, - Pozostałe – 1829,26 m. <p>Zakończono inwestycję pn. „Budowa III etapu instalacji odsiarczania spalin i I etapu instalacji odazotowania spalin dla kotłowni WR-25”. Wartość zadania inwestycyjnego wyniosła: 52 436,2 tys. zł</p>		+
Utrzymanie systemu informacyjnego dotyczącego monitoringu jakości powietrza i stanu jakości powietrza w skali lokalnej	Bieżące wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza ze stacji pomiarowej Inspekcji Ochrony Środowiska przy ul. Mewy w Gliwicach oraz prognoza jakości powietrza zamieszczone są na stronie internetowej Miasta Gliwice wraz z podanymi linkami do Systemu monitoringu jakości powietrza oraz komunikatami o aktualnej i prognozowanej jakości powietrza oraz zaleceniach.		+
Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	<p>WIOŚ przeprowadził kontrole 70 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 28 w zakresie powietrza.</p> <p>Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 21 podmiotów kontrolowanych, w tym u 10 w zakresie ochrony powietrza.</p>	<p>WIOŚ przeprowadził kontrole 92 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 32 w zakresie powietrza.</p> <p>Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 25 podmiotów kontrolowanych, w tym u 7 w zakresie ochrony powietrza.</p>	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<p>W 2021 roku Straż Miejska w Gliwicach przeprowadziła kontrole palenisk domowych w zakresie termicznego przekształcania odpadów oraz przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących eksploatacji instalacji ogrzewania, określonych w uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 07.04.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.</p> <p>W 2021 r. przeprowadzono 529 kontroli palenisk domowych, podczas których stwierdzono 13 nieprawidłowości polegających na termicznym przekształcaniu odpadów. Wobec sprawców powyższych wykroczeń, wyciągnięto konsekwencje przewidziane w przepisach prawa tj. nałożono 8 mandatów karnych oraz 5 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.</p>	<p>W 2022 roku Straż Miejska w Gliwicach przeprowadziła kontrole palenisk domowych w zakresie termicznego przekształcania odpadów oraz przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących eksploatacji instalacji ogrzewania, określonych w uchwale nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 07.04.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.</p> <p>W 2022 r. przeprowadzono 1119 kontroli palenisk domowych, podczas których stwierdzono 109 nieprawidłowości, z których 32 polegało na termicznym przekształcaniu odpadów, 2 na stosowaniu paliw zabronionych, a 75 na eksploatacji instalacji ogrzewania wbrew zapisom „uchwały antyśmogowej”. Wobec sprawców powyższych wykroczeń, wyciągnięto konsekwencje przewidziane w przepisach prawa tj. nałożono 35 mandatów karnych, 57 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz skierowano 17 wniosków o ukaranie do sądu.</p>	
Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu, na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu niepowodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza			
Planowane zadania	2021 rok	2022rok	Stan realizacji
Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	<p>Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział w Katowicach na terenie miasta Gliwice wykonał:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabiegi wyrównujące na prawym pasie ruchu jezdni prawej na autostradzie A4 w kierunku miasta Katowice w km od 308+300 do km 309+150, w roku 2021 – koszt 384,443 tys. zł (środki budżetowe), - w latach 2021 – 2022 przeprowadzono modernizację i remonty autostrady A1a, A1b oraz A4 w ilości 12 098,75 m² – koszt 6 084,564 tys. zł (środki budżetowe), - w latach 2021 – 2022 wykonano remont obiektu mostowego WA-458 na autostradzie A1b – koszt 211,308 tys. zł (środki budżetowe), 		+
Rozbudowa sieci tras rowerowych	<p>Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach wybudował drogi rowerowe i ciągi pieszo - rowerowe w pasach drogowych dróg publicznych w następujących lokalizacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa w 2021 r. drogi rowerowej na odc. ulicy J. Pawła II (długości 200 m) i Nowy Świat (długości 540 m). Koszt budowy ok 1 331 348,80 zł. 	<p>Zarząd Dróg Miejskich w Gliwicach wybudował drogi rowerowe i ciągi pieszo - rowerowe w pasach drogowych dróg publicznych w następujących lokalizacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 2022 r. w ramach inwestycji "Budowa drogi gminnej - budowa połączenia ul. Chałubińskiego z ul. Tarnogórską w Gliwicach" - obecnie ul. Aleksandra Doby wybudowano drogę rowerową 	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<p>- w 2021 r. przebudowa ul. Jagiellońskiej i ul. Zabrskiej wraz z budowa drogi rowerowej (długości 400 m) i ciągu pieszo - rowerowego (długości 200 m), koszty obejmują całość inwestycji (brak możliwości wyodrębnienia kosztów budowy tylko infrastruktury rowerowej).</p>	<p>długości 570 m. Koszty obejmują całość inwestycji (brak możliwości wyodrębnienia kosztów budowy tylko infrastruktury rowerowej).</p> <p>- w 2022 r. w ramach inwestycji "Rozbudowa ul. Biegusa poprzez budowę jej przedłużenia - roboty budowlane" wybudowano ciąg pieszo - rowerowy długości 190 m. Koszty obejmują całość inwestycji (brak możliwości wyodrębnienia kosztów budowy tylko infrastruktury rowerowej).</p> <p>- w 2022r. w ramach budowy Centrum Przesiadkowego wybudowano 1,15 km dróg rowerowych.</p>	
	<p>Aktualna łączna długość tras, szlaków rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych oraz dróg rowerowych wynosi 126,56 km (zgodnie z raportem o stanie miasta na dzień 31.12.2022 r.), w tym dróg rowerowych i ciągów pieszo - rowerowych w pasach drogowych dróg publicznych 62,35 km.</p> <p>III. Gliwicki Rower Miejski 2021 r. System składał się z 30 stacji zlokalizowanych w różnych częściach miasta i 300 rowerów: 295 standardowych rowerów miejskich wyposażonych w koszyki, 2 tandemy i 3 rowery familijne cargo.</p> <p>2022 r. System składał się z 35 stacji zlokalizowanych w różnych częściach miasta i 350 rowerów: 343 standardowych rowerów miejskich wyposażonych w koszyki, 2 tandemy i 5 rowery familijne cargo.</p>		
<p>Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy mający na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego</p>	<p>W latach 2021-2022 utworzono 6 linii metropolitalnych, finansowanych z budżetu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. W 2021 roku uruchomiono linie M1 i M18, w 2022 roku – linie: M16, M100, M104 oraz M105. Ponadto w 2022 roku uruchomiono linie: 287, 678, 687, 693, 694.</p> <p>W 2021 roku PKM Gliwice wprowadziło do użytku 15 nowych autobusów hybrydowych o łącznym koszcie 23 044 050 zł.</p> <p>W 2022 roku w ramach zadania pn. „Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich ładowania” współfinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 PKM Gliwice wprowadziło do użytku 7 autobusów o napędzie elektrycznym. Wydatki kwalifikowalne wyniosły 31 749 000 zł.</p> <p>PKM Tychy w okresie sprawozdawczym nie wprowadziło żadnych nowych pojazdów.</p> <p>3 grudnia 2022 roku utworzono Centrum Przesiadkowe, co determinowało modyfikację ponad 50 linii autobusowych, których trasy wykraczały poza granice miasta.</p> <p>Realizując zadanie pn. „System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej II” w latach 2021-2022 posadowiono 24 nowe tablice, całość projektu obejmuje montaż 462 tablic i ich utrzymanie przez okres 66 miesięcy, o łącznym koszcie 36,6 mln zł.</p>		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. ograniczenia niskiej emisji - udzielono 1323 dotacji celowych na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska o łącznej wartości 11 936 000 zł oraz 185 dotacji celowych na instalacje Odnawialnych Źródeł Energii o łącznej wartości 1 521 000 zł. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 13 457 000 zł.

8 września 2022 r. zostały przyjęte uchwałą Rady Miasta Gliwice nr XXXIX/817/2022 „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gliwice z perspektywą do 2040 roku, a w grudniu 2022 roku w Ratuszu w Gliwicach zawiązano Klaster Energii, którego celem będzie lokalna produkcja, dystrybucja i konsumpcja taniej energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

2. upłynnienia ruchu pojazdów, budową, modernizacją dróg, budową obwodnic - w tym zakresie w 2021 roku zrealizowano 18 zadań na łącznej długości 5,657 km dróg publicznych o łącznym koszcie 24 003 653,23 zł, a w 2022 roku - 12 zadań na łącznej długości 4,854 km dróg publicznych o łącznym koszcie 14 472 662,01 zł. Łącznie zrealizowano 30 zadań na długości 10,511 km o wartości 38 476 315,24 zł.

W lipcu 2022 roku oddano do użytku połączenie ul. Chałubińskiego z ul. Tarnogórską (obecnie ul. Aleksandra Doby) o długości 579 m. Wartość robót budowlanych wyniosła 4 602 066,73 zł. brutto. W tym samym roku zrealizowano zadanie pn.: "Rozbudowa ul. Biegusa poprzez budowę jej przedłużenia - roboty budowlane". W ramach zadania wybudowano przedłużenie ul. Biegusa - dł. 315,87 m oraz fragment ul. Pelikana - dł. 58,67 m. Zadanie zrealizowano w dzielnicy Sikornik za kwotę 2.235.397,91 zł. brutto. W maju 2022 r. zakończono przebudowę ul. Kujawskiej odcinek od wiaduktu A1 do mostu nad rzeką Kłodnicą (długość 500 m.) - koszt inwestycji 3.429.746,36 zł. (w tym projekt, roboty budowlane i nadzór).

3. modernizacją i budową oświetlenia ulicznego w mieście Gliwice - realizowano projekt Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego w latach 31.07.2014 - 22.04.2021 r. W 2022 roku zakończono drugi etap projektu Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego - Etap II - 4 Rejony - Część 1 (Rejon 1) - koszt 676 000 zł, który objął montaż opraw z diodami LED na ponad 70 ulicach, a także m.in. w parkach Chopina i Szwajcaria, na skwerach Nacka i Doncaster.
4. prowadzeniem kampanii edukacyjnych - z uwagi na ograniczenia związane z pandemią w 2021 roku akcje społeczne związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii realizowane były w trybie zdalnym lub poprzez publikację artykułów o tematyce ekologicznej w Miejskim Serwisie Informacyjnym - Gliwice, m. in. takich jak: „Elektryki nadjeżdżają - ruszyła budowa ładowarek”, „Czyste powietrze nad Gliwicami - nowy miejski program dotacyjny”, „TAK dla pieszych, NIE dla samochodów”, „Autobusy hybrydowe w Gliwicach”, „W trosce o lepsze powietrze”, „Szkolenia on-line z programu „Czyste Powietrze”. W 2022 roku uczestniczono w projektach unijnych „Śląskie. Przywracamy błękit” oraz LIFE „Czyste powietrze nad Gliwicami”, obejmującym akcje i kampanie dotyczące: zbierania i selekcji odpadów, w tym elektrośmieci i baterii, ochrony powietrza, ochrony zasobów naturalnych; tworzenie zielonej infrastruktury (nowe nasadzenia, zakładanie ogrodów oraz szkolne konkursy o tematyce ekologicznej).

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap I zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.2. Ochrona przed hałasem

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska			
Kierunek interwencji			
Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Budowa obwodnic i dróg alternatywnych wyprowadzających ruch tranzytowy z centrów miast oraz przeprowadzenie remontu nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg	Odcinek obwodnicy południowej od ul. Pszczyńskiej do ul. Bojkowskiej został oddanych do użytkowania w listopadzie 2020 r., budowa kolejnego odcinka od ul. Bojkowskiej do ul. Rybnickiej jest w trakcie projektowania. Zachodni odcinek obwodnicy od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego został oddany do użytkowania we wrześniu 2020 r. Obecnie budowany jest odcinek od ul. Daszyńskiego do ul. Sowińskiego. Planowany termin zakończenia robót to I kwartał 2024 r.		+
	<p>Zrealizowano poniższe zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Sowińskiego do ul. Daszyńskiego. Kontynuacja zadania realizowanego w systemie zaprojektuj - wybuduj. W 2021 r. trwały prace projektowe i procedowano uzyskanie tzw. Decyzji środowiskowej. Ponadto wykonano dwie drogi wewnętrzne na zgłoszenie. Planowany termin realizacji umowy ze względu na wydłużający tryb postępowania spowodowanym sytuacją związaną z COVID. Ostatni aneks terminowy przewiduje zakończenie robót budowlanych w II kwartale 2023 r. Wydatki poniesione w 2021 r. -13.958.695,54 zł. - Budowa zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Daszyńskiego do ul. Rybnickiej. Zakończono realizację inwestycji w dniu 23.11.2020 r. Dokonano korekty dofinansowania zewnętrznego. Całkowity koszt inwestycji: 119.987.553,94 zł. wartość dofinansowania: 83.392.795,12 zł. 	<p>Zrealizowano poniższe zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Sowińskiego do ul. Daszyńskiego. Zadanie realizowane było w trybie projektuj i buduj. W listopadzie 2022 roku uzyskano decyzję ZRID. Wykonawca rozpoczął roboty budowlane z początkiem grudnia 2022 r., zgodnie z przyjętym harmonogramem robót powyższy odcinek obwodnicy powinien zostać ukończony w styczniu 2024 r. Wydatki poniesione w 2022 r. - 695.927,20 zł. - Budowa zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Daszyńskiego do ul. Rybnickiej. Zakończono realizację inwestycji w dniu 23.11.2020r. Wydatki inwestycyjne poniesione w 2020 r. – 46.214.898,60 zł. Całkowity koszt inwestycji: 117.825.670,74 zł. - Budowa południowej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Pszczyńskiej. Zakończono realizację inwestycji związanej z przebudową i budową odcinka obwodnicy południowej od ul. Pszczyńskiej do ul. Bojkowskiej w dniu 30.11.2020r. W 2022 roku trwały prace 	

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

		<p>projektowe dotyczące odcinka od ul. Bojkowskie do ul. Rybnickiej polegające na przygotowaniu dokumentacji projektowej do uzyskania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej oraz dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia przetargu na realizację przedsięwzięcia są kontynuowane. Zakończenie prac projektowych zaplanowano na 14 lipca 2023 r. Uzyskanie decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej przewidziano w drugiej połowie roku. Wydatki poniesione w 2022 r. - 46.740,00 zł.</p>	
Ograniczenie hałasu drogowego	<p>W ramach zadań związanych z wymianą nawierzchni podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych dla inwestycji zlokalizowanych zgodnie z poniższym wykazem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ul. Ks. Hlubka na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ul. Piwnej (łącznie z odcinkiem ul. Piwnej do obiektu pod torami PKP). Zakończenie inwestycji: Koszt: 7.956.835,01 zł - wartość umowy na roboty budowlane dla całości zadania, termin realizacji wynikający z umowy to 05.11.2021 - 05.02.2023 - ul. Zwycięstwa na odcinku od ul. Dolnych Wałów do ul. Bohaterów Getta Warszawskiego: wykonanie dokumentacji projektowej zostało przesunięte na II kwartał 2022 (ogłoszenie przetargu) - odcinek ul. Zwycięstw od Bohaterów Getta Warszawskiego do Dubois jest w realizacji w ramach przebudowy układu drogowego związanego z budową Centrum Przesiadkowego - ul. Chorzowska na odcinku od ul. Zabrskiej do granicy z miastem Zabrze – w trakcie projektowania, - Wykonano czwarty etap realizacji zadania związanego z przebudową skrzyżowania ul. Zabrskiej z ul. Hutniczą i ul. Bł. Czesława) Zadanie zostało zakończone. <p>W roku 2021 zrealizowano następujące działania naprawcze:</p>	<p>W ramach zadań związanych z wymianą nawierzchni zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ul. Ks. Hlubka na odcinku od ul. Jagiellońskiej do ul. Piwnej - roboty zakończono w lutym 2023 r. - ul. Zwycięstwa na odcinku od ul. Dolnych Wałów do ul. Bohaterów Getta Warszawskiego - wykonano wymianę nawierzchni na odcinku od ul. Dubois do ul. Getta Warszawskiego - roboty zakończono w lutym 2023 r. - ul. Chorzowska na odcinku od ul. Zabrskiej do granicy z miastem Zabrze – w trakcie projektowania 	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoczęto realizację inwestycji związanej z połączeniem ul. T. Chałubińskiego z ul. Tarnogórską, - Zlecono wykonanie dokumentacji projektowej dla zadanie pn.: Budowa połączenia ul. Gen. W. Andersa z ul. Kozielską wraz z przebudową skrzyżowania ul. Gen. W. Andersa z ul. Mieszka I. W roku 2021 uzyskano ostateczną decyzję na realizację inwestycji drogowej (Rozpoczęto budowę obiektu mostowego w ciągu ul. Ziemięcickiej. <p>Ponadto ZDM w Gliwicach prowadził nasadzenia w ramach "Zielonych ekranów" – jako działanie długoterminowe.</p> <p>ZDM zrealizował budowę ekranów akustycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na obwodnicy zachodniej odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego, - przy obiekcie mostowym 2 x 110 m = 220 m, - przy skrzyżowaniu z ul. Daszyńskiego 60 + 65 + 300 + 250 = 675 m. 		
<p>Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu z zakładów</p>	<p>Opracowanie strategicznej mapy hałasu (dawniej zwanej mapą akustyczną) jest elementem systemu zarządzania środowiskiem – umożliwi monitoring klimatu akustycznego w mieście oraz stanowi podstawę do planowania inwestycji, których celem jest redukcja poziomu hałasu. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska strategiczną mapę hałasu dla miasta o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. opracowuje się co 5 lat i na jej podstawie opracowuje się program ochrony środowiska przed hałasem.</p> <p>W 2022 r. opracowana została kolejna strategiczna mapa hałasu Miasta Gliwice.</p>		+
<p>Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu</p>	<p>Edukacja ekologiczna realizowana była przy okazji publikacji artykułów o tematyce ekologicznej w Miejskim Serwisie Informacyjnym – Gliwice, projekty oraz działalność oświatową miejskich jednostek organizacyjnych. W okresie sprawozdawczym nie dotyczyła ona zakresu zapobiegania nadmiernej emisji hałasu.</p> <p>W 2021 r. w „Miejskim Serwisie Informacyjnym –Gliwice” regularnie zamieszczane były artykuły dotyczące komunikacji zbiorowej oraz komunikacji rowerowej i rozwoju ścieżek rowerowych. Dodatkowo przygotowane przez pracowników Wydziału informacje publikowane były na stronie internetowej www.gliwice.eu oraz w mediach społecznościowych, a także zlecano publikacje w mediach zewnętrznych.</p>		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska			
Kierunek interwencji			
Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Ograniczenie hałasu przemysłowego na skutek zwiększenia działalności kontrolnej i inspekcyjnej oraz wdrażania zaleceń pokontrolnych	WIOŚ przeprowadził kontrole 70 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 11 w zakresie hałasu. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 21 podmiotów kontrolowanych, w zakresie hałasu nie stwierdzono naruszeń.	WIOŚ przeprowadził kontrole 92 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 15 w zakresie hałasu. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 25 podmiotów kontrolowanych, w tym u 5 w zakresie ochrony hałasu.	+
Ograniczenie hałasu kolejowego poprzez modernizację linii kolejowych oraz taboru oraz działania zawarte w POH Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg i linii kolejowych	W latach 2021-2022 w ramach zadania pn. „Remonty, modernizacje sieci kolejowych na terenie miasta Gliwice” prowadzone były prace utrzymaniowo-naprawcze na liniach kolejowych nr 135, 137,141, 147, 149, 167, 168, 200, 675, 676. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Terenów Kolejowych i Ochrony Środowiska Laboratorium Akustyczne przeprowadziło pomiary poziomu hałasu od linii kolejowych na terenie miasta Gliwice: - przeprowadzono pomiar hałasu nr PDH-01/0199/2022 dla linii kolejowej nr 141 Katowice Ligota - Gliwice (km 23+370) oraz 137 Katowice – Legnica (km 24+850), oraz 147 Zabrze Biskupice – Gliwice (km 10+820) w miejscowości Gliwice (44-100) ul. Sportowa 22, - przeprowadzono pomiar hałasu nr PDH-01/0200/2022 dla linii kolejowej nr 135 Gliwice Łabędy – Pyskowice (km 1+040) w miejscowości Gliwice (44-109) ul. Wierzbowa 11. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wzdłuż linii kolejowych na terenie miasta Gliwice nie wykonywała dodatkowych zabezpieczeń akustycznych. Planowany termin zakończenia trwających prac budowlanych dla zadania POIiŚ 5.1-20 pn. „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS” na liniach kolejowych usytuowanych na terenie miasta Gliwice przewidziany jest na wrzesień 2025 roku. Na terenie miasta Gliwice istnieją wybudowane przez GDDKiA Oddział w Katowicach ekrany akustyczne przy autostradzie A1a – 1 124 mb, A1b – 2 672 mb, A1c – 2 388 mb oraz przy autostradzie A4 – 4 391 mb i łącznice A4 – 1 066 mb. Zarząd Dróg Miejskich zrealizował budowę ekranów akustycznych: - na obwodnicy zachodniej odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego, - przy obiekcie mostowy 2 x 110 m = 220 m, - przy skrzyżowaniu z ul. Daszyńskiego 60 + 65 + 300 + 250 = 675 m.		Na podstawie przeprowadzonego pomiaru w punkcie PDH-01/0199/2022 nie stwierdzono występowania przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu w środowisku dla pory dnia i nocy. Na podstawie przeprowadzonego pomiaru w punkcie PDH-01/0200/2022 stwierdzono występowanie przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu w środowisku dla pory nocy. Dla punktu pomiarowego PDH-01/0200/2022 przeprowadzono ocenę zgodności wyniku badania z mającymi zastosowanie wymaganiami w obszarze regulowanym prawnie. Stwierdzono, że dla pory

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	W roku 2021 GDDKiA O/Katowice wybudował zabezpieczenia przeciwhałasowe o długości 1 314 mb wzdłuż autostrady A4 na odcinku Kleszczów – Sośnica od km 292,4 do km 312,7 z wyłączeniem odcinka w Bojkowie – koszt 5 655,805 zł (środki budżetowe).	Nie realizowano	dziennego ryzyko wystąpienia przekroczenia wynosi 2,5% . Stwierdzono, że dla pory nocnej ryzyko niewystąpienia przekroczenia wynosi 2,5%.
Redukcja hałasu przemysłowego (w tym m.in. wyciszanie hal oraz hałasujących maszyn i urządzeń przez zastosowanie odpowiednich rozwiązań takich jak np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	W rozpatrywanym okresie Prezydent Miasta nie wydawał decyzji nakazujących ograniczenia hałasu w związku z tym zadania nie realizowano.		-
Rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas			
	2021 rok	2022 rok	Stan realizacji
Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	W ramach oceny akustycznej województwa śląskiego w zakresie hałasu przemysłowego w przeważającej większości punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu. Całkowita liczba punktów pomiarowych, w których odnotowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu dźwięku stanowiła 2.7% dla pory dnia z liczby przebadanych punktów oraz 5.5% dla pory nocy.	W 2022 r. opracowana została kolejna strategiczna mapa hałasu Miasta Gliwice.	+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Budowy obwodnic i dróg alternatywnych wyprowadzających ruch tranzytowy z centrów miast oraz przeprowadzenia remontu nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg:

Zrealizowano budowę zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Sowińskiego do ul. Daszyńskiego. Kontynuacja zadania realizowanego w systemie zaprojektuj - wybuduj. W 2021 r. trwały prace projektowe i procedowano uzyskanie tzw. Decyzji środowiskowej. Ponadto wykonano dwie drogi wewnętrzne na zgłoszenie. Planowany termin realizacji umowy ze względu na wydłużający tryb postępowania spowodowanym sytuacją związaną z COVID. Ostatni aneks terminowy przewiduje zakończenie robót budowlanych w II kwartale 2023 r. Wydatki poniesione w 2021 r. -13.958.695,54 zł. W listopadzie 2022 roku uzyskano decyzję ZRID. Wykonawca rozpoczął roboty budowlane z początkiem grudnia 2022 r., zgodnie z przyjętym harmonogramem robót powyższy odcinek obwodnicy powinien zostać ukończony w styczniu 2024 r. Wydatki poniesione w 2022 r. - 695.927,20 zł.

Budowa zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Daszyńskiego do ul. Rybnickiej została zakończona w dniu 23.11.2020 r. W 2021 roku dokonano korekty dofinansowania zewnętrznego. Całkowity koszt inwestycji: 119.987.553,94 zł. wartość dofinansowania: 83.392.795,12 zł.

W ramach budowy południowej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Pszczyńskiej zakończono realizację inwestycji związanej z przebudową i budową odcinka obwodnicy południowej od ul. Pszczyńskiej do ul. Bojkowskiej w dniu 30.11.2020r. W 2022 roku trwały prace projektowe dotyczące odcinka od ul. Bojkowskiej do ul. Rybnickiej polegające na przygotowaniu dokumentacji projektowej do uzyskania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej oraz dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia przetargu na realizację przedsięwzięcia są kontynuowane. Zakończenie prac projektowych zaplanowano na 14 lipca 2023 r. Uzyskanie decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej przewidziano w drugiej połowie roku. Wydatki poniesione w 2022 r. - 46.740,00 zł.

2. Ograniczenia hałasu drogowego poprzez budowę ekranów akustycznych na obwodnicy zachodniej odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego, przy obiekcie mostowy $2 \times 110 \text{ m} = 220 \text{ m}$, przy skrzyżowaniu z ul. Daszyńskiego $60 + 65 + 300 + 250 = 675 \text{ m}$ oraz prowadzenie nasadzeń w ramach "Zielonych ekranów".

3. Opracowania kolejnej strategicznej mapy hałasu dla Miasta Gliwice (dawniej zwanej mapą akustyczną), która jest elementem systemu zarządzania środowiskiem – umożliwia ona monitoring klimatu akustycznego w mieście oraz stanowi podstawę do planowania inwestycji, których celem jest redukcja poziomu hałasu. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska strategiczną mapę hałasu dla miasta o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. opracowuje się co 5 lat i na jej podstawie opracowuje się program ochrony środowiska przed hałasem.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono lub rozpoczęto realizację przeważającej zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym. Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu jest obszarem, którego realizację należy zintensyfikować w dalszym etapie realizacji POŚ.

3.3 Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach			
Kierunek interwencji			
Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Instalacja wytwarzająca pola elektromagnetyczne, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Kwalifikacji dokonuje prowadzący instalację w oparciu o wykaz instalacji zawarty w §2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1510). Gmina Gliwice przyjmowała sukcesywnie zgłoszenia w tym zakresie.		+
Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Zadanie realizowane poprzez zapisy mpzp i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice zostało przyjęte uchwałą nr XXXI/956/2009 Rady Miejskiej w Gliwicach w dniu 17 grudnia 2009 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr XXXIX/813/2022 Rady Miasta Gliwice z dnia 8 września 2022 r. (oraz uchwałą nr XLVI/953/2023 Rady Miasta Gliwice z dnia 20 kwietnia 2023 r.)		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach			
Kierunek interwencji			
Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku	W 2021 roku przeprowadzano monitoring pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ w 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Gliwicach przy ul. Jasińskiego i ul. Wrzosowej. Chwilowa wartość maksymalna w badanych punktach nie przekroczyła progu czułości sondy pomiarowej (<0,7 V/m). Badania wykazały, że w żadnym z przebadanych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, ponieważ w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WMe nie przekroczył wartości 1.	W 2022 roku przeprowadzano monitoring pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ w 2 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Gliwicach przy ul. Świętokrzyskiej i ul. Rubinowej. Badania wykazały, że w żadnym z przebadanych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, ponieważ w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WMe nie przekroczył wartości 1.	+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń oraz ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego poprzez sukcesywne przyjmowanie zgłoszenia instalacja wytwarzających pola elektromagnetyczne, mogące negatywnie oddziaływać na środowisko, zgodnie §2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1510) oraz uwzględniając jeżeli były konieczne stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Przeprowadzony monitoring pól elektromagnetycznych w latach 2021-2022 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 4 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Gliwicach wykazał, że w żadnym z przebadanych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, ponieważ w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WMe nie przekroczył wartości 1.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap i zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.4 Gospodarowanie wodami

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok					
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu					
Kierunek interwencji					
Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Odry i Wisły					
ZADANIA WŁASNE					
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji		
	2021 rok	2022 rok			
Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - Kampania promująca wodę kranową „Gliwicka z głębin” – w kampanii wykorzystano nośniki reklamowe: radio, prasa, billboardy, totemy, wielkoformatowe tablice reklamowe. Celem kampanii było stworzenie dobrze kojarzonej marki „Gliwicka z głębin” zachęcającej mieszkańców do picia wody z kranu. - Źródła wodne na ulicach Gliwic – uruchomienie w przestrzeni miejskiej źródeł z wodą pitną w formie stacji do napełniania bidonów lub butelek. Udostępniono 6 źródeł w lokalizacjach: Skwer Doncaster, Rynek Miasta Gliwice, Hala Widowiskowo – Sportowa Arena Gliwice, Dworzec PKP, Plac Mickiewicza. - Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży on. „Woda podziemna ukryty skarb” w ramach Światowych Dni Wody pod hasłem „Woda podziemna- uczyńmy niewidoczne widocznym”. - Dni otwarte stacji uzdatniania wody – Gliwice-Łabędy 		+		
Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	<p>Na terenie miasta Gliwice utrzymaniem i konserwacją cieków i urządzeń na nich zlokalizowanych zajmowały się: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach oraz Miasto Gliwice – Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> 18 zadań z zakresu remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych, rowów oraz inwestycji zrealizowanych przez Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach o łącznym koszcie 24 689 221,53 zł. 1. Konserwacja i bieżące utrzymanie rowów – 7 rejonów, koszt 489 919,04 zł, 2. Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia, koszt 296 180,15 zł 3. Utrzymanie kanalizacji deszczowej, koszt 1 734 052,72 zł, </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> 18 zadań z zakresu remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych, rowów oraz inwestycji zrealizowanych przez Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach o łącznym koszcie 35 728 501,97 zł 1. Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia, koszt 424 875,42 zł, 2. Utrzymanie kanalizacji deszczowej, koszt 1 713 272,69 zł, 3. Bieżące czyszczenie i przegląd separatorów, koszt 541 996,85 zł, </td> </tr> </table>		18 zadań z zakresu remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych, rowów oraz inwestycji zrealizowanych przez Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach o łącznym koszcie 24 689 221,53 zł. 1. Konserwacja i bieżące utrzymanie rowów – 7 rejonów, koszt 489 919,04 zł, 2. Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia, koszt 296 180,15 zł 3. Utrzymanie kanalizacji deszczowej, koszt 1 734 052,72 zł,	18 zadań z zakresu remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych, rowów oraz inwestycji zrealizowanych przez Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach o łącznym koszcie 35 728 501,97 zł 1. Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia, koszt 424 875,42 zł, 2. Utrzymanie kanalizacji deszczowej, koszt 1 713 272,69 zł, 3. Bieżące czyszczenie i przegląd separatorów, koszt 541 996,85 zł,	+
18 zadań z zakresu remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych, rowów oraz inwestycji zrealizowanych przez Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach o łącznym koszcie 24 689 221,53 zł. 1. Konserwacja i bieżące utrzymanie rowów – 7 rejonów, koszt 489 919,04 zł, 2. Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia, koszt 296 180,15 zł 3. Utrzymanie kanalizacji deszczowej, koszt 1 734 052,72 zł,	18 zadań z zakresu remontów i bieżącego utrzymania kanalizacji deszczowej, potoków komunalnych, rowów oraz inwestycji zrealizowanych przez Wydział Gospodarowania Wodami Urzędu Miejskiego w Gliwicach o łącznym koszcie 35 728 501,97 zł 1. Utrzymanie cieków stanowiących naturalny system odwodnienia, koszt 424 875,42 zł, 2. Utrzymanie kanalizacji deszczowej, koszt 1 713 272,69 zł, 3. Bieżące czyszczenie i przegląd separatorów, koszt 541 996,85 zł,				

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

<p>4. Bieżące czyszczenie i przegląd separatorów, koszt 280 720,44 zł</p> <p>5. Obsługa przepompowni kanalizacji deszczowej, koszt 104 223,76 zł</p> <p>7. Naprawa pompy odwadniającej w przepompowni P3, naprawa lampy oświetleniowej i wymiana sondy hydrostatycznej w przepompowni P4, koszt 3 936,00 zł,</p> <p>8. Utylizacja rękawów sorpcyjnych, koszt 8 581,87 zł</p> <p>9. Remonty bieżące kanalizacji deszczowej, koszt 1 762 704,53 zł,</p> <p>10. Awaryjny remont rowu w sąsiedztwie ul. Biegusa i ul. Czapli, koszt 24 003,02 zł,</p> <p>11. Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta, koszt 9 407 727,16 zł,</p> <p>12. Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Wiertniczej, Zbożowej, Owczarskiej, Noakowskiego w Gliwicach, koszt 454 720,14 zł,</p> <p>13. Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach do rzeki Kłodnicy w ramach przebudowy kanalizacji deszczowej wraz z remontem wylotów, koszt 421 364,88 zł,</p> <p>14. Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach do cieków w mieście z zabudową retencji, remontem wylotów, skarp, cieków i rzek (14, 15, 18, 40, 41 rz. Kłodnica) w systemie zaprojektuj i wybuduj, koszt 1 496 184,33 zł,</p> <p>15. Odwodnienie obszaru dz. Brzezinka Południe w Gliwicach – sieci kanalizacji deszczowej wraz z budową zbiornika retencyjnego w systemie zaprojektuj i wybuduj, koszt 7 266 105,76 zł,</p> <p>16. Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach kanalizacji deszczowej do rzeki Kłodnicy w Gliwicach na odcinku od ul. Wrocławskiej do ul. Berbeckiego w ramach zadania Restytucja koryta rzeki Kłodnicy w Gliwicach na odc. 750 mb, koszt 915 427,73 zł,</p> <p>17. Wykonanie projektu nasadzeń zieleni na terenie zbiorników pomiędzy ul. Bojkowską a ul. Toruńską, koszt 17 220,00 zł,</p>	<p>4. Obsługa przepompowni kanalizacji deszczowej, koszt 105 971,05 zł</p> <p>5. Czyszczenia i wykonywanie przeglądów zamkniętych zbiorników retencyjnych, koszt 282 245,86 zł,</p> <p>6. Usunięcie awarii w przepompowni wód opadowych P3 przy ul. Konarskiego w Gliwicach, koszt 140 040,42 zł,</p> <p>7. Usunięcie odpadów na wysokości jazu przy ul. Portowej w Gliwicach, koszt 1 490,00 zł,</p> <p>8. Remonty bieżące kanalizacji deszczowej, koszt 1 477 031,37 zł</p> <p>9. Remonty i bieżące utrzymanie rowów z podziałem na rejonów wraz z bieżącym utrzymaniem zbiorników ziemnych do nich przynależnych, koszt 743 095,21 zł,</p> <p>10. Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta, koszt 7 149 343,45 zł,</p> <p>11. Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Wiertniczej, Zbożowej, Owczarskiej, Noakowskiego w Gliwicach, koszt 3 018 560,34 zł,</p> <p>12. Zagospodarowanie wód opadowych w okolicy ul. Syriusza, koszt 347 639,31 zł,</p> <p>13. Przebudowa odwodnienia w ul. Metalowców, koszt 2 098 979,55 zł,</p> <p>14. Budowa zbiornika retencyjnego na potoku Wójtowianka (Doa) w Gliwicach, koszt 15 905 458,45 zł,</p> <p>15. Budowa inteligentnego systemu zarządzania siecią kanalizacji deszczowej w systemie zaprojektuj i wybuduj, koszt 1 529 505,35 zł,</p> <p>16. Nasadzenia zieleni na terenie zbiorników przy ul. Elsnera, koszt 15 698,55 zł,</p> <p>17. Nasadzenia zieleni na terenie zbiorników pomiędzy ul. Bojkowską a ul. Toruńską, koszt 136 984,50 zł,</p> <p>18. Budowa infrastruktury Gliwickiego Obszaru Gospodarczego, koszt 96 456,60 zł.</p>
--	--

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	18. Wykonanie projektu nasadzeń zieleni na terenie zbiorników przy ul. Elsnera, koszt 6 150,00 zł.		
Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	<p>Na potrzeby wsparcia działań organizowanych na rzecz miasta przez podmioty ratownicze CRG prowadzi magazyn przeciwpowodziowy. Sprzęt ratowniczy z magazynu jest dysponowany na wniosek służb prowadzących akcję ratowniczą.</p> <p>Wykaz sprzętu zakupionego do magazynu przeciwpowodziowego w 2021 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osuszacz powietrza Atika ALE 500N – 4 szt. - Zapora przeciwpowodziowa 0,8x10 m – 10 szt. - Plandeka 8x12 m – 40 szt. - Wodery do piersi rozm. 43-46 – 8 szt. - Koc 150x200 cm – 60 szt. - Kamizelka odblaskowa – 50 szt. <p>Dodatkowo ze środków przyznanych na cele prewencyjne w 2021 r. CRG zakupiło 5 000 szt. worków polipropylenowych 50x80 cm.</p>	<p>Wykaz sprzętu zakupionego do magazynu przeciwpowodziowego w 2022 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - worek polipropylenowy 50x80 cm – 1250 szt., - zapory przeciwpowodziowe 0,8x10 m – 15 szt. (zakup dokonany ze środków przyznanych CRG na cele prewencyjne). 	+
Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	<p>Gmina Gliwice w 2021 roku, przyjęła 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchwałą nr XXIV/494/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego przy ul. Pszczyńskiej, w rejonie węzła autostradowego "Gliwice-Sośnica" - uchwałą nr XXVIII/576/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, ul. Wyczółkowskiego i ul. Gaudiego - uchwałą nr XXVIII/577/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego przy ul. Pszczyńskiej i ul. Kopalniane - uchwałą nr XXX/621/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania 	<p>Gmina Gliwice w 2022 roku przyjęła 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwałą nr XLII/868/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie ulic Daszyńskiego, Wójtowskiej, Ku Dołom i Orkana - etap I., w którym wprowadzono zapisy: <i>Ustalono objęcie terenów o szczelnej nawierzchni systemami odprowadzającymi wody opadowe i roztopowe oraz podczyszczanie tych wód do wymaganych prawem standardów. Ustalono nakaz utrzymania i ochrony istniejących wód powierzchniowych, zaś na terenach wód ustalono zakaz zabudowy innej niż urządzenia wodne oraz stosowania betonowych i żelbetowych obudów koryta istniejącego cieku.</i></p>	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego na wschód od ul. Ceramików - uchwałą nr XXXII/671/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego po południowej stronie terenów kolejowych w rejonie ulicy Pivnej i Drogowej Trasy Średnicowej.		
--	---	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu			
Kierunek interwencji			
Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Odry i Wisły			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	Zgodnie z ustawą Prawo wodne celem prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych jest pozyskanie informacji o stanie wód w dorzeczach dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych. Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), badania prowadzi się w 6 letnich cyklach Planów Gospodarowania Wodami (PGW). W 2021 i w 2022 roku prowadzono monitoring jcwp „Kłodnica od Promnej do Kozłówek/ Kłodnica wpływ do zb. Dzierżno Duże” oraz Bytomka/Bytomka ujście do Kłodnicy”.		+
Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Z uwagi na specyfikę zadania, zarówno własnego, jak i monitorowanego opis zadania zamieszczono w tabeli opisującej zadania własne.		+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

<p>Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej</p>	<p>Zadania realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach o łącznym koszcie 259 043,67 zł</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dwukrotne koszenie wałów rzeki Kłodnicy w km 44+230-45+150 i 49+305-50+200 w m. Gliwice – koszt 30 260,81 zł, 2. Dwukrotne koszenie wałów rzeki Bytomki w km 0+840-1+154 i 3+145-3+160 w m. Gliwice, koszt 4 841,06 zł, 3. Odcinkowe utrzymanie koryta cieku Rokitnickiego w km 1+375-2+950 w m. Gliwice, koszt 14 761,80 zł, 4. Remont progu lewego światła jazu w km 43+100 rzeki Kłodnicy w m. Gliwice, koszt 146 370,00 zł 5. Awaryjne usunięcie drzew rosnących na lewym brzegu rzeki Kłodnicy przy ul. Wybrzeże Wojska Polskiego w Gliwicach, koszt: 5 000,00 zł 6. Ocena i kontrola 5-letnia stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych będących w administracji Zarządu Zlewni w Gliwicach: Obwałowanie na terenie Nadzoru Wodnego w Gliwicach. Opracowanie to obejmowało wały przy rzekach Kłodnica i Bytomka w m. Gliwice, Zabrze, Ruda Śląska koszt: 57 810,00 zł. 	<p>Zadania realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gliwicach o łącznym koszcie 382 048,37 zł</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie wałów rzeki Kłodnicy w km 44+230-45+150 m. Gliwice, 49+305-50+200 m. Gliwice, 63+224-63+624 m. Ruda Śląska, koszt: 26 454,32 zł, 2. Koszenie wałów rzeki Bytomki w km 0+840-1+154 m. Gliwice, 3+145-4+152 m. Gliwice, Zabrze, 3+236-4+169 m. Zabrze, 9+282-10+160 m. Zabrze, 10+773-12+315 m. Ruda Śląska, koszt 46 012,74 zł, 3. Odcinkowa konserwacja cieku Ostropka w km 1+380-1+450 oraz 1+650-5+398 w m. Gliwice, koszt: 37 444,61 zł, 4. Odcinkowe prace utrzymaniowe koryta rzeki Kłodnicy w km 40+450-79+665 na terenie m. Gliwice, Zabrze, Ruda Śląska, Katowice i gm. Gierałtowice, Mikołów, koszt 185 361,97 zł, 5. Prace utrzymaniowe koryta cieku Kozłówka w km 0+820-5+680 na terenie m. Ligota Łabędzka, Gliwice, gm. Rudziniec, Gliwice, koszt 86 774,73 zł. 	+
<p>Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych</p>	<p>Z uwagi na specyfikę zadania, zarówno własnego, jak i monitorowanego opis zadania zamieszczono w tabeli opisującej zadania własne.</p>		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Utrzymania i bieżących remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej - zrealizowano 36 zadań o łącznym koszcie 60 417 723,50 zł

Porównując zakres zadań realizowanych przez Miasto Gliwice i PGW Wody Polskie szczególną uwagę zwraca duża dysproporcja w wysokości i rozkład nakładów ponoszonych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe. Podczas gdy Miasto Gliwice przeznacza dużą część środków na zadania inwestycyjne związane z budową zbiorników, działania PGW Wody Polskie ograniczają się jedynie do prac utrzymaniowych i robót awaryjnych na ciekach.

2. Utrzymywania, doposażenia i optymalizacji wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych - na potrzeby wsparcia działań organizowanych na rzecz miasta przez podmioty ratownicze CRG prowadzi magazyn przeciwpowodziowy. Sprzęt ratowniczy z magazynu jest dysponowany na wniosek służb prowadzących akcję ratowniczą.

3. Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne – w okresie sprawozdawczym przyjęto 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ramach edukacji ekologicznej realizowano m. in. kampanię promującą wodę kranową „Gliwicka z głębin”, której celem było stworzenie dobrze kojarzonej marki „Gliwicka z głębin” zachęcającej mieszkańców do picia wody z kranu. W kampanii wykorzystano nośniki reklamowe: radio, prasa, billboardy, totemy, wielkoformatowe tablice reklamowe.

W ramach akcji „Zdroje wodne na ulicach Gliwic” wprowadzono do przestrzeni miejskiej sześć źródeł z wodą pitną w formie stacji do napełniania bidonów lub butelek. Źródła udostępniono w lokalizacjach: Skwer Doncaster, Rynek Miasta Gliwice, Hala Widowiskowo – Sportowa Arena Gliwice, Dworzec PKP, Plac Mickiewicza.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap i zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.5 Gospodarka wodnościekowa

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód			
Kierunek interwencji			
Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodnościekowej dla potrzeb ludności i przemysłu			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Budowa sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja oczyszczalni ścieków	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Gliwice na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 635,47 km, w tym ogólnospławna 29,10 km, sanitarna 431,99 km, przyłącza kanalizacji sanitarnej 174,38 km. Liczba nieruchomości przyłączonych do sieci kanalizacji ogólnospławnej wyniosła 16 994 punktów adresowych przy liczbie przyłączy kanalizacyjnych wynoszącej 14 930.		+
	<p>PWiK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej DN 400 mm od ul. Bojkowskiej do wysokości lotniska w Gliwicach oraz budowa wodociągu DN 400 od ul. Bojkowskiej w kierunku ul. Rybnickiej w Gliwicach – koszt 8 782 631,11 zł, długość 2383,03 mb, 2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej – ul. Kosmonautów i ul. Ciołkowskiego – koszt 490 673,43 zł, długość 304,36 mb, 3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z tłocznią ścieków na terenie Palmiarni Miejskiej – koszt 1 101 218,38 zł, długość 231,44 mb, 4. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Strzody – koszt 1 598 410,85 zł, długość 444,93 mb, 5. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Zielnej i Koniczynowej – koszt 1 883 891,68 zł, długość 2 714,55 mb, 6. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Dworskiej i Zbożowej – koszt 224 717,76 zł, długość 535,44 mb, 7. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Szymanowskiego – koszt 242 048,39 zł, długość 292,39 mb, <p>Podany koszt jest kosztem netto.</p>	<p>PWiK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Bojkowskiej – koszt 1 422 659,21 zł, długość 724,95 mb, 2. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Pszczyńskiej/Curie – koszt 1 614 299,64 zł, długość 144,37 mb, 3. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Bogatki – koszt 1 990 989, 19 zł, długość 758,24 mb, 4. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego – koszt 932 761, 14 zł, długość 210,59 mb, 5. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. św. Brata Alberta – koszt 82 281,35 zł, długość 70,47 mb, 6. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Wiślniej, Tylnej, św. Michała, Sikorskiego – koszt 2 198 644,06 zł, długość 1 150,63 mb, 7. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Jagiellońskiej, Hlubka, Piwnej – koszt 261 023,57 zł, długość 25,68 mb, 8. Modernizacja tłoczni ścieków ul. Daszyńskiego - koszt 150 000 zł 9. Modernizacja tłoczni ścieków ul. Żytnia - koszt 150 000 zł. 	

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

<p>Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia</p>	<p>Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Gliwice na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 764,77 km, w tym magistrala 98,16 km, rozdzielcza 457,55 km, przyłącza wodociągowe 209,06 km. Liczba nieruchomości przyłączonych do sieci wodociągowej wyniosła 18 493 punktów adresowych przy liczbie przyłączy wodociągowych wynoszącej 17 288.</p> <p>PWiK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Kujawskiej i Okrężnej – koszt 5 858 514,67 zł, długość 2 246, 17 mb, 2. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Zabrskiej i Hutniczej – koszt 415 144, 14 zł, długość 236,07 mb, 3. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Odrowążów i Nadbrzeżnej – koszt 494 251 zł, długość 1088,44 mb, 4. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Strzody – koszt 739 224,41 zł, długość 391,52 mb, 5. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Zielnej i Koniczynowej – koszt 900 213,67 zł, długość 1868,15 mb, 6. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Dworskiej i Zbożowej – koszt 175 702,96 zł, długość 324,44 mb, 7. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Płażyńskiego – koszt 482 288,59 zł, długość 729,69 mb, 8. Modernizacja zbiornika wody zapasowej przy ul. Granitowej – koszt 210 130,27 zł. <p>Podany koszt jest kosztem netto.</p>	<p>PWiK</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Bojkowskiej – koszt 3 682 874,74 zł, długość 1 789,76 mb, 2. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Jana Pawła II, Nowy Świat – koszt 1 376 761,44 zł, długość 600,60 mb, 3. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Chałubińskiego i Tarnogórskiej – koszt 548 169, 65 zł, długość 641,58 mb, 4. Modernizacja zbiorników wody ul. Żwirki i Wigury 3 sztuki – koszt 1 335 140,80 zł, 5. Budowa sieci wodociągowej przy ul. św. Brata Alberta – koszt 66 514,79 zł, długość 75,28 mb, 6. Budowa sieci wodociągowej przy ul. ul. Wiślniej, Tylnej, św. Michała, Sikorskiego – koszt 1 694 541,94 zł, długość 1 207,56 mb, 7. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Jagiellońskiej, Hlubka, Piwnej – koszt 1 193 533,47 zł, długość 609,95 mb. 8. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Toszeckiej – koszt 457 609,94 zł, długość 317, 38 mb, 9. Budowa sieci wodociągowej przy ul. Strzelniczej, ul. Paderewskiego, ONZ – koszt 162 906,25 zł, długość 156,24 mb, <p>Podany koszt jest kosztem netto.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>
<p>Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odwodnienie obszaru dzielnicy Brzezinka Południe w Gliwicach, sieć kanalizacji deszczowej wraz z budową zbiornika retencyjnego - koszt 7 266 000 zł, 2. Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach do rzeki Kłodnicy w ramach przebudowy kanalizacji deszczowej wraz z remontem wylotów – koszt 421 000 zł, 3. Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach do cieków w mieście z zabudową retencji, remontem wylotów, skarp, cieków i rzek (14, 15, 18, 40, 41, rzeka Kłodnica) w systemie „zaprojektuj i wybuduj ” – koszt 1 832 000 zł, 4. Zabudowa urządzeń podczyszczających na wylotach kanalizacji deszczowej do rzeki Kłodnicy w Gliwicach na odcinku od ul. Wrocławskiej do ul. Berbeckiego w ramach zadania „Restytucja koryta rzeki Kłodnicy w Gliwicach na odcinku – 750 mb” – koszt 915 000 zł, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa odwodnienia przy ul. Metalowców – koszt 1 685 000 zł, 2. Modernizacja kanalizacji deszczowej ulic: Paderewskiego/Obrońców Westerplatte, Saturna, Ossolińskich, Kraszewskiego, Daszyńskiego, Michałowskiego, Słonecznikowa, Słowackiego, Wandy, Puszkina, Mickiewicza/Zawisz y Czarnego, Elsnera II, Kozielska, Wiślanej, Daszyńskiego, Rybnickiej, Sarniej i Myśliwskiej – koszt: 7 149 000 zł, 	<p style="text-align: center;">+</p>

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<p>5. Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta Gliwice w ulicach: Batorego, Jasińskiego, Wielickiej, Słowackiego, Czarneckiego, Poezji / Ossolińskich, Młodych Patriotów, Płockiej, rejonie ul. Elsnera, Gwiazdy Polarnej, Malczewskiego, Perkoza, św. Michała, Gojawiczyńskiej, Poezji, Goździkowej, Piaskowej, Grabowej, Tokarskiej, Wiślanej – koszt 9 407 000 zł,</p> <p>6. Analiza systemu kanalizacji deszczowej (uzyskanie decyzji wodnoprawnych dla 29 wylotów na potokach: Ostropka, Rokitnicki, Myśliwski, Kozłówka oraz na rzece Kłodnica) – koszt 537 000 zł,</p> <p>Gmina Gliwice</p> <p>W ramach Programu „Moja Woda” w 2021 roku zawarto 140 umów na budowę bądź adaptację instalacji służących zagospodarowaniu wody opadowej, instalacja do wykorzystania retencjonowanych wód opadowych (w tych roztopowych) i zbiorników retencyjny podziemnych pozwalających na zaoszczędzenie wód opadowych</p>		
<p>Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kampania promująca wodę kranową „Gliwicka z głębin” – w kampanii wykorzystano nośniki reklamowe: radio, prasa, billboardy, totemy, wielkoformatowe tablice reklamowe. Celem kampanii było stworzenie dobrze kojarzonej marki „Gliwicka z głębin” zachęcającej mieszkańców do picia wody z kranu. - Źródła wodne na ulicach Gliwic – uruchomienie w przestrzeni miejskiej źródeł z wodą pitną w formie stacji do napełniania bidonów lub butelek. Udostępniono 6 źródeł w lokalizacjach: Skwer Doncaster, Rynek Miasta Gliwice, Hala Widowiskowo – Sportowa Arena Gliwice, Dworzec PKP, Plac Mickiewicza. - Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży on. „Woda podziemna ukryty skarb” w ramach Światowych Dni Wody pod hasłem „Woda podziemna- uczyńmy niewidoczne widocznym”. - Dni otwarte stacji uzdatniania wody – Gliwice-Łabędy 	+	
Kierunek interwencji			
Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Odry i Wisły			
<p>Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków</p>	<p>1 983 zbiorników bezodpływowych 300 oczyszczalni przydomowych</p>	<p>635 zbiorników bezodpływowych 486 oczyszczalni przydomowych</p>	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	<p>Straż Miejska w Gliwicach przeprowadziła kontrole posesji w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi. W 2021 r. przeprowadzono 21 kontroli posesji m. in. w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, w których ujawniono 22 wykroczenia polegające na naruszeniu obowiązku gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiorniku bezodpływowym, dopuszczeniu do przepełnienia takiego zbiornika, niezgodności ilości zużytej wody w stosunku do wywozu nieczystości ciekłych oraz pozbywaniu się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych niezgodnie z przepisami. Za powyższe wykroczenia nałożono 4 mandaty karne, 18 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.</p>	<p>Straż Miejska w Gliwicach przeprowadziła kontrole posesji w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi. W 2022 r. przeprowadzono 11 kontroli posesji m. in. w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, gdzie ujawniono 5 wykroczeń polegających na dopuszczeniu do przepełnienia zbiornika do gromadzenia nieczystości ciekłych, braku wyposażenia nieruchomości w taki zbiornik, niezgodności ilości zużytej wody w stosunku do wywozu nieczystości ciekłych, nieokazaniu rachunków za wywóz nieczystości ciekłych oraz pozbywaniu się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych niezgodnie z przepisami. Za powyższe wykroczenia nałożono 2 mandaty karne, 2 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu.</p>	+
---	--	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód			
Kierunek interwencji			
Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Odry i Wisły			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	2021 rok	2022 rok	+
	Komenda Policji IV Gliwice w latach 2021-2022 przeprowadziła 740 kontroli w zakresie nielegalnego odprowadzania ścieków do Kanału Gliwickiego. Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. budowy sieci kanalizacyjnej oraz modernizacji oczyszczalni ścieków – zrealizowano 16 zadań w tym zakresie o łącznym koszcie 23 126 249,76 zł. Długość nowo wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej wyniosła 9063,83 mb. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Gliwice na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 635,47 km, w tym ogólnospławna 29,10 km, sanitarna 431,99 km, przyłącza kanalizacji sanitarnej 174,38 km. Liczba nieruchomości przyłączonych do sieci kanalizacji ogólnospławnej wyniosła 16 994 punktów adresowych przy liczbie przyłączy kanalizacyjnych wynoszącej 14 930.

2. budowy sieci wodociągowej oraz przyłączenia nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia - zrealizowano 17 zadań w tym zakresie o łącznym koszcie 19 793 522,73 zł. Długość nowo wybudowanej sieci wodociągowej wyniosła 12 282,83 mb. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Gliwice na dzień 31.12.2022 roku wynosiła 764,77 km, w tym magistrała 98, 16 km, rozdzielcza 457, 55 km, przyłącza wodociągowe 209,06 km. Liczba nieruchomości przyłączonych do sieci wodociągowej wyniosła 18 493 punktów adresowych przy liczbie przyłączy wodociągowych wynoszącej 17 288.

3. budowy, przebudowy i modernizacji kanalizacji deszczowej na terenie miasta – zrealizowano 6 zadań w tym zakresie o łącznym koszcie 20 378 000 zł.

Ponadto w ramach Programu „Moja Woda” w 2021 roku zawarto 140 umów na budowę bądź adaptację instalacji służących zagospodarowaniu wody opadowej, instalacja do wykorzystania retencjonowanych wód opadowych (w tych roztopowych) i zbiorników retencyjny podziemnych pozwalających na zaoszczędzenie wód opadowych.

4. prowadzenia kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych – Straż Miejska przeprowadziła 32 kontrole w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, w których ujawniono 22 wykroczenia polegające na naruszeniu obowiązku gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiorniku bezodpływowym, dopuszczeniu do przepełnienia takiego zbiornika, niezgodności ilości zużytej wody w stosunku do wywozu nieczystości ciekłych oraz pozbywaniu się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych niezgodnie z przepisami. Za powyższe wykroczenia nałożono 6 mandatów karnych, 20 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.6 Gospodarowania zasobami geologicznymi/Tereny przemysłowe

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż			
Kierunek interwencji			
Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	<p>Okręgowy Urząd Górniczy w Gliwicach prowadzi coroczne kontrole zakładów górniczych.</p> <p>Aktualnie eksploatacja prowadzona jest przez Polską Grupę Górniczą S.A na złożu „Sośnica”, dla którego wyznaczono obszar górniczy Sośnica III oraz Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. na złożu „Knurów”, dla którego wyznaczono obszar górniczy Knurów. Złoże Makoszowy o zaniechanej eksploatacji użytkowane jest przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. dla tego terenu została wydana koncesja na eksploatację Ministra Środowiska nr 115/94 z terminem ważności do 31 lipca 2020 roku.</p> <p>Aktualna koncesja na eksploatację nr 59/94 z dnia 21 kwietnia 1994 roku udzielona została na rzecz Gliwickiej Spółki Węglowej S.A w Gliwicach (obecnie Polska Grupa Górnicza S.A) na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Sośnica” położonego na terenie miast na prawach powiatu Gliwice i Zabrze miasta Knurów oraz gminy Gierałtówice. W dniu 25 lutego 2020 roku został wydłużony termin ważności koncesji upływa 31 grudnia 2024 roku.</p> <p>Aktualna koncesja nr 60/94 z dnia 21 kwietnia 1994 roku na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Knurów” przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. decyzją Ministra Klimatu z dnia 17 grudnia 2019 roku została wydłużona i aktualny termin jej ważności wpływa 15 kwietnia 2044 roku.</p> <p>Kopalnia „Knurów-Szczygłowice” Ruch Knurów nie prowadzi obecnie eksploatacji górniczej pod terenem miasta Gliwice, eksploatacja taka także nie jest planowana w kolejnych latach. Aktualny termin ważności koncesji upływa 15 kwietnia 2044 roku, w związku z tym na etapie procesowania koncesyjnego w związku z planowaną eksploatacją złoża „Knurów” przedstawiono prognozę oddziaływania eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu w postaci stref i wielkości przewidywanych deformacji terenu.</p>		+
Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego			
Kierunek interwencji			
Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych			
ZADANIA WŁASNE			
Rewitalizacja i rekultywacja terenów	Projekty realizowane w ramach Gliwickiego Programu Rewitalizacji:	Projekty realizowane w ramach Gliwickiego Programu Rewitalizacji:	+

<p>zdegradowanych zgodnie z zapisami Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 w tym między innymi zrewitalizowanie kilku obiektów na dawnych terenach Fabryki Drutu oraz działania na terenach pomiędzy ulicą Bojkowską w Gliwicach a ulicą Graniczną w Przyszowicach i rowem A</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja Ośrodka Edukacyjno-Dystrybucyjnego Caritas Diecezji Gliwickiej jako ośrodka wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących 2. Ośrodek Edukacyjno-Dystrybucyjny Caritas Diecezji Gliwickiej - wsparcie edukacyjne i produktowe dla mieszkańców Gliwic i okolic, 3. Regionalny Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej, 4. Diecezjalna Szkoła Muzyczna II Stopnia –modernizacja budynku dawnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 6 oraz terenu przylegającego na działce przy ul. Ziemowita 3 na cele centrum kształcenia artystycznego (ze specjalnością muzyka organowa), 5. Odbudowa przestrzeni społecznej i kulturalnej dzielnicy Łabędy poprzez zintegrowane działania rewitalizacyjne - Centrum Kompetencyjne i Kształcenia Zawodowego w Łabędach, 6. Nowe Gliwice- Koksownia - Rewitalizacja terenów przemysłowych przy ul. Bojkowskiej w Gliwicach, 7. Nowa siedziba Szkoły Muzycznej, 8. Równe szanse, lepszy start - zwiększenie potencjału edukacyjnego z przygotowaniem osób z niepełnosprawnościami do zawodu w CKZiU nr 1, 9. Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w Gliwicach . Etap I, 10. Zachodnia Brama Metropolii Silesia – Centrum Przesiadkowe w Gliwicach, 11. Lokalne Centrum Integracji i Usług Społecznych, 12. Rozbudowa Parku Naukowo-Technologicznego "TECHNOPARK GLIWCE" w celu zwiększenia potencjału dla transferu technologii i innowacyjności w regionie oraz rewitalizacja terenów przyległych. 13. Inkubator Przedsiębiorczości - szansą na skuteczną rewitalizację w Gliwicach, 14. TECHNOPARK-owa Akademia - Podnoszenie kwalifikacji językowych i ICT dorosłych, 15. Fabryka Drutu, wczoraj przemysł a dziś – miejska przestrzeń publiczna - centrum gliwickich inicjatyw przemysłu kreatywnego i technologicznego, 16. Rewitalizacja nieruchomości przy ul. Wielickiej 16 w Gliwicach wraz z rozbudową istniejącego obiektu, 17. Powrót do przeszłości – renowacja budynku byłego Domu Kultury przy ul. Wolności 1a w Gliwicach, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja Ośrodka Edukacyjno Dystrybucyjnego Caritas Diecezji Gliwickiej jako ośrodka wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących, 2. Ośrodek Edukacyjno-Dystrybucyjny Caritas Diecezji Gliwickiej - wsparcie edukacyjne i produktowe dla mieszkańców Gliwic i okolic, 3. Regionalny Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej, 4. Diecezjalna Szkoła Muzyczna II Stopnia – modernizacja budynku dawnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 6 oraz terenu przylegającego na działce przy ul. Ziemowita 3 na cele centrum kształcenia artystycznego (ze specjalnością muzyka organowa), 5. Odbudowa przestrzeni społecznej i kulturalnej dzielnicy Łabędy poprzez zintegrowane działania rewitalizacyjne - Centrum Kompetencyjne i Kształcenia Zawodowego w Łabędach, 6. Nowe Gliwice- Koksownia - Rewitalizacja terenów przemysłowych przy ul. Bojkowskiej w Gliwicach, 7. Nowa siedziba Szkoły Muzycznej, 8. Lokalne Centrum Integracji i Usług Społecznych, 9. Rozbudowa Parku Naukowo-Technologicznego "TECHNOPARK GLIWCE" w celu zwiększenia potencjału dla transferu technologii i innowacyjności w regionie oraz rewitalizacja terenów przyległych. 10. Inkubator Przedsiębiorczości - szansą na skuteczną rewitalizację w Gliwicach, 11. TECHNOPARK-owa Akademia - Podnoszenie kwalifikacji językowych i ICT dorosłych, 12. Fabryka Drutu, wczoraj przemysł a dziś – miejska przestrzeń publiczna - centrum gliwickich inicjatyw przemysłu kreatywnego i technologicznego, 13. Rewitalizacja nieruchomości przy ul. Wielickiej 16 w Gliwicach wraz z rozbudową istniejącego obiektu, 14. Powrót do przeszłości – renowacja budynku byłego Domu Kultury przy ul. Wolności 1a w Gliwicach, 	
--	--	---	--

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

	<p>18. Modernizacja Budynku przy ul. Wiejskiej 21 w Gliwicach dla potrzeb stworzenia nowych miejsc pobytu dla dzieci w wieku do 3 lat/przedszkolnym,</p> <p>19. Stworzenie nowych miejsc pobytu dla dzieci w wieku do lat 3/ przedszkolnym - w budynku przy ul. Wiejskiej 21.</p> <p>Rezygnacje z realizacji projektów powodowane są różnymi czynnikami. Wśród nich wymienia się zbycie nieruchomości, na której miał być realizowany projekt, przejęcie projektu przez inny podmiot odpowiedzialny, zmianę zakresu projektu i połączenie go z innym, brak możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego na realizację.</p> <p>W 2021 roku zrezygnowano z realizacji 3 projektów.</p>	<p>15. Modernizacja Budynku przy ul. Wiejskiej 21 w Gliwicach dla potrzeb stworzenia nowych miejsc pobytu dla dzieci w wieku do 3 lat/przedszkolnym,</p> <p>16. Stworzenie nowych miejsc pobytu dla dzieci w wieku do lat 3/ przedszkolnym - w budynku przy ul. Wiejskiej 21.</p> <p>Rezygnacje z realizacji projektów powodowane są różnymi czynnikami. Wśród nich wymienia się zbycie nieruchomości, na której miał być realizowany projekt, przejęcie projektu przez inny podmiot odpowiedzialny, zmianę zakresu projektu i połączenie go z innym, brak możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego na realizację. W 2022 roku nie zrezygnowano z realizacji żadnego z projektów.</p>	
<p>Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych (ORSIP, OPI-TPP)</p>	<p>W 2022 roku zaprezentowano nową odsłonę Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej ORSIP 2.0. ORSIP 2.0 zastąpił dotychczasowy Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej ORSIP. W związku z tym wyłączono adresy internetowe www.orsip.pl i www.mapy.orsip.pl.</p> <p>W dniu 28. września 2022 r. na terenie Głównego Instytutu Górnictwa odbył się warsztat w celu zebranie uwag i analizy możliwości ich uwzględnienia w pracach nad budową finalnej wersji systemu OPI-TPP 2.0, który w 2023 roku, po ponad 3 latach intensywnych prac został uruchomiony i udostępniony pod adresem: https://www.opi-tpp.pl/.</p>		+
<p>Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach przemysłowych stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia</p>	<p>Nie realizowano</p>		-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż			
Kierunek interwencji			
Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Z uwagę na specyfikę zadania zarówno wspólnego, jak i monitorowanego, zadanie opisano szczegółowo w tabeli dotyczącej zadań własnych		+
Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego			
Kierunek interwencji			
Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych			
ZADANIA MONITOROWANE			
Rewitalizacja i rekultywacja terenów zdegradowanych zgodnie z zapisami Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 w tym między innymi zrewitalizowanie kilku obiektów na dawnych terenach Fabryki Drutu oraz działania na terenach pomiędzy ulicą Bojkowską w Gliwicach a ulicą Graniczną w Przyszowicach i rowem A	Z uwagę na specyfikę zadania zarówno wspólnego, jak i monitorowanego, zadanie opisano szczegółowo w tabeli dotyczącej zadań własnych		+
Wywiązanie się z wszystkich zobowiązań z tytułu szkód górniczych na terenie miasta Gliwice, w tym także	W 2021 roku do KWK „Knurów-Szczygłowice” wpłynęły dwa wnioski o zwrot kosztów zabezpieczeń nowowytbudowanych budynków mieszkalnych położonych w Gliwicach przy ul. Chabrowej – podpisano stosowne ugody z inwestorami. W latach 2021-2022 Polska Grupa Górnicza S.A. w ramach usuwania szkód górniczych na terenie miasta Gliwice zwróciła koszt zabezpieczeń dla 1 nowowytbudowanego obiektu budowlanego oraz ponosiła koszty		+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021-2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do roku 2028**

zabezpieczanie budynków istniejących i nowobudowanych	związane ze zwrotem kosztów za energię elektryczną i obsługę pomp odwadniających piwnice budynków mieszkalnych oraz dokumentację projektowo-kosztorysową. Z uwagi na brak wpływów z prowadzonej eksploatacji górniczej, wnioski o naprawę szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego zostały oddalone.	
---	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE:

Zadania własne realizowano w szczególności poprzez:

1. Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli,
2. Rewitalizację i rekultywację terenów zdegradowanych zgodnie z zapisami Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 – w okresie sprawozdawczym realizowano 19 zadań, w tym zadania prowadzone na dawnych terenach Fabryki Drutu oraz na terenach pomiędzy ulicą Bojkowską w Gliwicach a ulicą Graniczną w Przyszowicach i rowem A: *Nowe Gliwice-Koksownia - Rewitalizacja terenów poprzemysłowych przy ul. Bojkowskiej w Gliwicach oraz Fabryka Drutu, wczoraj przemysł a dziś – miejska przestrzeń publiczna - centrum gliwickich inicjatyw przemysłu kreatywnego i technologicznego.*

Program rewitalizacji wdrażany jest zgodnie z założeniami. W 2021 roku zrezygnowano z realizacji 3 projektów, natomiast w 2022 roku nie zrezygnowano z realizacji żadnego z projektów. Rezygnacje z realizacji projektów powodowane są różnymi czynnikami. Wśród nich wymienia się zbycie nieruchomości, na której miał być realizowany projekt, przejęcie projektu przez inny podmiot odpowiedzialny, zmianę zakresu projektu i połączenie go z innym, brak możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego na realizację.

Uchwały w sprawie Gliwickiego Programu Rewitalizacji podlegają częstym aktualizacjom - w 2021 roku podjęto uchwałę w sprawie jego kolejnej aktualizacji. Konieczność częstych aktualizacji programu wynika z chęci ubiegania się podmiotów funkcjonujących w mieście (interesariuszy rewitalizacji) o pozyskanie dodatkowego (najczęściej unijnego) wsparcia finansowego na poszczególne projekty. Przykładowo, ujęcie danego projektu w GPR jest warunkiem koniecznym, do ubiegania się o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020. Częste aktualizacje są odpowiedzią Miasta na wnioski interesariuszy rewitalizacji.

3. Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach poprzemysłowych i zdegradowanych (ORSIP, OPI-TPP), którego zintensyfikowana realizacja powinna zostać przeprowadzona w kolejnym okresie sprawozdawczym z uwagi na wprowadzenie w 2022 roku nowej odsłony Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej ORSIP 2.0, który zastąpił dotychczasowy Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej ORSIP oraz wprowadzenie finalnej wersji systemu OPI-TPP 2.0.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono lub rozpoczęto realizację przeważającej liczby zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym. Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach poprzemysłowych stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia wymaga realizacji w późniejszym okresie sprawozdawczym.

3.7 Ochrona gleb

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi			
Kierunek interwencji			
Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Aktualizacja identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzenie wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 101d POŚ)	Nie realizowano		-
Kierunek interwencji			
Minimalizacja stopnia i łagodzenie zasklepienia gleb			
Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne	Zgodnie z ustaleniami w przyjętych planach zagospodarowania przestrzennego. W okresie sprawozdawczym Miasto Gliwice sporządziło i przyjęło 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi			
Kierunek interwencji			
Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Opracowanie wojewódzkiej strategii ochrony gleb, w tym walki z ich zakwaszeniem np. poprzez promocję rolnictwa zintegrowanego	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ogłosił nabór wniosków na dofinansowanie zadań w ramach „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie” na lata 2020-2024.</p> <p>O dofinansowanie w postaci dotacji mogą ubiegać się posiadacze użytków rolnych z terenu województwa śląskiego, o pH gleby poniżej lub równej 5,5.</p> <p>Dotacje przeznaczono na zakup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wapna nawozowego odpowiadającego typom wapna nawozowego, określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 września 2010 r. w sprawie sposobu pakowania nawozów mineralnych, umieszczania informacji o składnikach nawozowych na tych opakowaniach, sposobu badania nawozów mineralnych oraz typów wapna nawozowego (Dz. U. Nr 183, poz. 1229), - Do dnia 15 lipca 2022 r. środka wapnującego, o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów, - Od dnia 16 lipca 2022 r. środka wapnującego, o którym mowa w przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego przepisy udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/2003. 		+
Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb	W ramach Programu "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" Główny Inspektor Ochrony Środowiska nie wyznaczył punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych na obszarze miasta Gliwice.		-
Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb metalami ciężkimi, promieniotwórczymi oraz środkami ochrony roślin	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach udziela dofinansowania w ramach ochrona powierzchni ziemi (TP), w tym na działania związane z TP 1. Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych: TP 1.1. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych, TP 1.2. Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, dofinansowane ze środków zagranicznych, TP 1.3. Remediacja zdegradowanego terenu poprzez oczyszczanie gleby, ziemi lub wód gruntowych, oraz ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w glebie, ziemi lub wodach		+

Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie: - spadkowi zawartości próchnicy, - wzrostowi gęstości objętościowej i zmniejszeniu porowatości, zasolenia oraz zakwaszania gleb	W latach 2021-2022 w ramach działalności statutowej Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Gliwicach zorganizowano 24 szkolenia stacjonarne dla 350 osób, 2 szkolenia zdalne dla 40 osób, 19 webinarium dla 129 osób oraz udzielono 5309 porad indywidualnych, a także napisano 29 artykułów branżowych.	+
--	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

3.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Racjonalna gospodarka odpadami			
Kierunek interwencji			
Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	<p>Straż Miejska na terenie miasta Gliwice przeprowadziła w 2021 r. 5037 kontroli dzikich wysypisk śmieci, zdiagnozowano 17 lokalizacji jako dzikie wysypiska śmieci. Usunięto 27 nieużytkowanych pojazdów w trybie art. 50a ustawy z dnia 20.06.1997 r. prawo o ruchu drogowym.</p> <p>W 2021 r. przeprowadzono 529 kontroli palenisk domowych, podczas których stwierdzono 13 nieprawidłowości polegających na termicznym przekształcaniu odpadów. Wobec sprawców powyższych wykroczeń, wyciągnięto konsekwencje przewidziane w przepisach prawa tj. nałożono 8 mandatów karnych oraz 5 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.</p>	<p>Straż Miejska na terenie miasta Gliwice przeprowadziła w 2022 r. 2245 kontroli dzikich wysypisk śmieci, zdiagnozowano 9 nowych lokalizacji jako dzikie wysypiska. Usunięto 16 nieużytkowanych pojazdów w trybie art. 50a ustawy z dnia 20.06.1997 r. prawo o ruchu drogowym.</p> <p>W 2022 r. przeprowadzono 1119 kontroli palenisk domowych, podczas których stwierdzono 109 nieprawidłowości, z których 32 polegało na termicznym przekształcaniu odpadów 2 na stosowaniu paliw zabronionych, a 75 na eksploatacji instalacji ogrzewania wbrew zapisom „uchwały antysmogowej”. Wobec sprawców powyższych wykroczeń, wyciągnięto konsekwencje przewidziane w przepisach prawa tj. nałożono 35 mandatów karnych, 57 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz skierowano 17 wniosków o ukaranie do sądu.</p>	+
Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi i analizy stanu gospodarki odpadami na terenie miasta	<p>Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Sprawozdanie jest przekazywane marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.</p> <p>Miasto Gliwice sporządzało roczne analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Gliwice w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.</p>		+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.**

<p>Aktualizacja inwentaryzacji i programu usuwania wyrobów zawierających azbest</p>	<p>Gmina realizowała obowiązki wynikające z rozporządzeń dotyczących azbestu m. in poprzez pozyskanie informacji od osób posiadający wyroby zawierające azbest na terenie swojej nieruchomości aktualizowana była Baza Azbestowa, stanowiąca jedno z narzędzi monitorowania zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032. Baza ta prowadzona jest przez Ministerstwo Rozwoju, aktualnie administrowana przez Small GIS Sp. z o.o.</p>	<p>W dniu 15 grudnia 2022 r. została podjęta przez Radę Miasta Gliwice uchwała Nr XLII/870/2022 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej pochodzącej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Gliwice.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>
<p>Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta (dotacje dla mieszkańców)</p>	<p>wg Bazy Azbestowej ilość zinwentaryzowana: 8 004 556 kg (od pierwszej inwentaryzacji przeprowadzonej w 2012 r.), ilość unieszkodliwiona: 3 677 590 kg, ilość pozostała do unieszkodliwienia: 4 326 966 kg.</p>	<p>wg Bazy Azbestowej ilość zinwentaryzowana: 8 010 458 kg (od pierwszej inwentaryzacji przeprowadzonej w 2012 r.), ilość unieszkodliwiona: 3 699 359 kg, ilość pozostała do unieszkodliwienia: 4 311 099 kg.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>
<p>Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych</p>	<p>Liczba kontenerów do gromadzenia odpadów segregowanych 10 232 szt. Ilość odpadów wywożonych ze zbiórki selektywnej ok. 153 480 m³. Koszt wywozu 1 m³ posegregowanych odpadów – 95 zł Koszt wywozu 1 m³ niesegregowanych odpadów - 122,73 zł.</p>	<p>Liczba kontenerów do gromadzenia odpadów segregowanych 10 346 szt. Ilość odpadów wywożonych ze zbiórki selektywnej ok.178 400 m³. Koszt wywozu 1 m³ posegregowanych odpadów – 95 zł Koszt wywozu 1 m³ niesegregowanych odpadów - 125,91 zł.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>
<p>Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie. Selektywna zbiórka i osiąganie poziomów odzysku odpadów</p>	<p>Procentowy udział odpadów segregowanych w ogólnej ilości wywożonych odpadów wyniósł 29,1%. Łączna ilość odpadów przyjęta do instalacji przetwarzania odpadów – kompostownia wyniosła 6 544 Mg. Łączna ilość odpadów przyjęta do PSZOK 60 121,4 Mg.</p>	<p>Procentowy udział odpadów segregowanych w ogólnej ilości wywożonych odpadów wyniósł 31.7%. Łączna ilość odpadów przyjęta do instalacji przetwarzania odpadów – kompostownia wyniosła 6 564 Mg. Łączna ilość odpadów przyjęta do PSZOK 68 452,4 Mg.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>
<p>Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne</p>	<p>W 2021 roku spółka PZO postawiła na szeroko pojętą edukację w kwestii segregacji odpadów i kształtowania postaw celem ochrony środowiska naturalnego, wzrostu świadomości ekologicznej Gliwiczian, a także utrwalenia proekologicznych zachowań. W tym celu przy ul. Rybnickiej 199B rozpoczęto budowę Centrum Edukacji Ekologicznej wraz z budynkiem usługowo-socjalno- biurowym, kontynuowaną przez cały 2022 r. Znajdzie się w tu m.in. powierzchnia wystawiennicza, sala multimedialna jako przyszłe centrum konferencyjno-szkoleniowe dla organizacji konferencji branżowych, naukowych oraz miejsce spotkań gliwiczian. Na terenie CEE powstanie także ścieżka edukacyjna. Centrum Edukacji zdobyło pierwsze miejsce w konkursie organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego PLGBC Green Building Awards 2021 w kategorii Najlepszy projekt ekologiczny. W 2021 roku spółka PZO zaczęła prezentować bohatera wizerunkowego swojej marki. Pan śMietek jest robotem, który został zaprogramowany, aby dbać o porządek w mieście. Jest to narzędzie do realizacji misji przedsiębiorstwa w zakresie edukacji ekologicznej wśród najmłodszych , korespondujące z hasłem marki „Czysta</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	

	<p>wizja przyszłości”, które zostało zastrzeżone w Urzędzie Patentowym. W ramach edukacji ekologicznej PZO w latach 2020-2022 powstała seria nagrań wideo lekcji online z udziałem śMietka, przeznaczonych dla dzieci, która ukazuje się raz na kwartał i nosi tytuł „Spotkania z Ekologią” (link do lekcji edukacyjnych „Spotkania z ekologią”: https://www.youtube.com/@pzosp.zo.o.gliwice1682/videos)</p> <p>Kolejnym działaniem, jakie podjęła spółka w 2021 roku, kontynuowanym w 2022 roku, była współpraca promocyjno-edukacyjna z Politechniką Śląską w Gliwicach. Przedmiotem współpracy były studia projektowe oraz badania posługujące się sztuką, realizowane w zakresie możliwości prezentacyjnych i edukacyjnych związanych z obszarem szeroko rozumianej ekologii, w tym ideą segregacji i wiedzą dotyczącą recyklingu. Praca miała charakter interdyscyplinarny, zorientowana była na badania aktywne, zaangażowane w problemy społeczne. W ramach kolejnego projektu studenci Wydziału Architektury Katedry Sztuk Pięknych i Projektowych wykonali prace w czterech nowych kategoriach: ilustracje rymowanek o śMietku , Kodeks Dobrych Praktyk Ekologicznych, grafiki edukacyjne.</p> <p>Od lutego do marca 2022 roku na terenie Palmiarni Miejskiej w Gliwicach odbyła się zorganizowana przez PZO Sp. z o. o. wystawa prac plastycznych, autorstwa dzieci z gliwickich przedszkoli oraz szkół podstawowych klas 1-4. Podczas wystawy zaprezentowane zostały prace pokonkursowe związane z multimedialną lekcją edukacyjną pt.: "Spotkania z Ekologią część III", z konkursem towarzyszącym pn.: "Pocztówka z Gliwic". W tym materiale dzieci zobaczyły i poznały historię ciekawych miejsc usytuowanych na mapie naszego miasta. Jak się okazało, głównym obszarem inspiracji dla prac konkursowych była Palmiarnia Miejska, co skłoniło Spółkę do organizacji wystawy właśnie w tym miejscu. W związku z powyższym prezentowane "eksponaty" w głównej mierze przedstawiały różnego formatu artystyczne wizje gliwickiej Palmiarni widziane oczyma młodych, lokalnych artystów. Kompozycje nasycone były różnorodnością form i barw. Dzieci skorzystały z szerokiego spektrum przekazu technik plastycznych dzięki czemu prace charakteryzowały się dużą dynamiką postaw twórczych młodego pokolenia.</p> <p>Efekty zaangażowania pracowników PZO Sp. z o.o., studentów i ich opiekunów naukowych można było zobaczyć na wystawie prac studenckich rozpoczętej wernisażem w Galerii Wydziału Architektury, która trwała od 23 czerwca do 11 lipca 2022 r. Zarówno w pierwszym (2020 r.), jak i drugim projekcie współpracy (2021-2022), Spółka ogłosiła konkurs tematyczny z nagrodami na najlepsze projekty studentów. W pierwszej edycji wzięło udział 89 studentów, a w drugiej 156. Zaprezentowane rozwiązania znalazły swoje zastosowanie w działaniach Przedsiębiorstwa związanych z edukacją ekologiczną.</p> <p>W maju 2022 roku Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. miało przyjemność gościć Studentów Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki, Katedry Inżynierii Wody i Ścieków Politechniki Śląskiej pod opieką dr hab. inż. Marioli Rajcy. Pracownicy Przedsiębiorstwa oprowadzili studentów po terenie kompostowni oraz jednostki kogeneracyjnej, objaśniając specyfikę funkcjonowania tych miejsc pod kątem wytwarzania w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepłej oraz metodyki postępowania z odpadami biodegradowalnymi z uwzględnieniem aspektów ochrony środowiska.</p> <p>Na początku czerwca 2022 roku Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. wzięło udział w organizacji festynu rodzinnego dla dzieci, który odbył się przy Szkole Podstawowej nr 8 im. Marii Dąbrowskiej w Gliwicach. W trakcie festynu pracownicy PZO Sp. z o.o. zajmujący się promocją i edukacją ekologiczną poprowadzili wraz ze śMietkiem edukacyjne stoisko dla wszystkich uczestników. W ramach atrakcji dla dzieci, młodzieży i dorosłych przygotowane zostały kolorowanki, rebusy, krzyżówki, łamigłówki, quiz wiedzy o charakterze ekologicznym oraz interaktywna gra w zakresie wiedzy z segregacji odpadów</p>	
--	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Racjonalna gospodarka odpadami			
Kierunek interwencji			
Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Prowadzenie kontroli przedsiębiorców w zakresie przestrzegania obowiązków związanych z gospodarką odpadami	WIOŚ przeprowadził kontrole 70 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 22 w zakresie gospodarki odpadami. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 21 podmiotów kontrolowanych, w tym u 12 w zakresie gospodarowania odpadami.	WIOŚ przeprowadził kontrole 92 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 31 w zakresie gospodarki odpadami. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 25 podmiotów kontrolowanych, w tym u 17 w zakresie gospodarowania odpadami.	+
Rozbudowa PSiUO Sp. z o.o. (obecnie „Rozbudowa PZO Sp. z o.o.”) w tym: budowa nowej siedziby zarządu spółki wraz ze ścieżką edukacyjną, projekt i budowa nowej kwatery składowania odpadów, rozbudowa kompostowni odpadów, budowa oczyszczalni odcieków, budowa kolejnych PSZOK-ów na terenie miasta Gliwice	Przy ul. Rybnickiej 199B rozpoczęto budowę Centrum Edukacji Ekologicznej wraz z budynkiem usługowo-socjalno- biurowym, kontynuowaną przez cały 2022 r. Znajdzie się w tu m.in. powierzchnia wystawiennicza, sala multimedialna jako przyszłe centrum konferencyjno-szkoleniowe dla organizacji konferencji branżowych, naukowych oraz miejsce spotkań gliwiczian. Na terenie CEE powstanie także ścieżka edukacyjna. Centrum Edukacji zdobyło pierwsze miejsce w konkursie organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego PLGBC Green Building Awards 2021 w kategorii Najlepszy projekt ekologiczny. Zrealizowano przetargi na roboty budowlane w zakresie: - Izolacji, odwodnienia, utwardzenia placu pomocniczego dla maszyn i urządzeń związanych z prawidłowym procesem kompostowania, - Rekultywacji kwater I, II i IV na instalacji przetwarzania odpadów w Gliwicach przy ul Rybnickiej 199B, - Budowy placu manewrowego oraz wiaty stalowej na potrzeby Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie	Zrealizowano przetargi na roboty budowlane w zakresie: - Przebudowy istniejącej drogi technologicznej (wewnętrznej) na odcinku o długości około 900 mb polegająca na wykonaniu umocnienia nawierzchni jezdni w systemie zaprojektuj i wybuduj, - Budowy obiektów kontenerowych z instalacją oczyszczania odcieków składowiskowych na instalacji przetwarzania odpadów przy ul. Rybnickiej 199B w Gliwicach – II etap, - Zaprojektowania i budowy odcinków sieci wodociągowej technologicznej i kanalizacji wraz z przebudową zbiornika retencyjnego i zabudową zestawu hydroforowego w kontenerze przy Przedsiębiorstwie Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Gliwicach, ul. Rybnicka 199B w systemie zaprojektuj i wybuduj, - Rekultywacji kwater składowiska na Instalacji przetwarzania odpadów w Gliwicach przy ul. Rybnickiej 199B,	+

	<p>Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów w Gliwicach przy ul. Rybnickiej 199B,</p> <ul style="list-style-type: none">- Przebudowy i modernizacji istniejącego terenu do przetwarzania bioodpadów – kompleksowe odwodnienie, izolacja i utwardzenie terenu,- Przebudowy i modernizacji istniejącego terenu do przetwarzania bioodpadów – kompleksowe odwodnienie, izolacja i utwardzenie terenu.	<ul style="list-style-type: none">- Rekultywacji kwater składowiska - kształtowanie skarp i wierzchowiny, uszczelnienie i niwelacja zgodnie z projektem, zaprojektowanie i budowa nawadniającej instalacji odciekowej oraz wykonanie odwodnienia skarp w kwaterze IV,- Remont jednostki kogeneracyjnej typu: HE-KEC-365/456-MG365-B znajdującej się na Instalacji przetwarzania odpadów w Gliwicach przy ul. Rybnickiej 199B.	
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami - w latach 2021-2022 Straż Miejska na terenie miasta Gliwice przeprowadziła 7282 kontrole dzikich wysypisk śmieci, zdiagnozowano 26 lokalizacji jako dzikie wysypiska śmieci. Usunięto 43 nieużytkowane pojazdy w trybie art. 50a ustawy z dnia 20.06.1997 r. prawo o ruchu drogowym.

Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził kontrole 162 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 53 w zakresie gospodarki odpadami. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 46 podmiotów kontrolowanych, w tym u 29 w zakresie gospodarowania odpadami.

2. Aktualizacji inwentaryzacji i programu usuwania wyrobów zawierających azbest oraz usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta - realizowano obowiązki wynikające z rozporządzeń dotyczących azbestu m. in poprzez pozyskanie informacji od osób posiadających wyroby zawierające azbest na terenie swojej nieruchomości aktualizowana była Baza Azbestowa, stanowiąca jedno z narzędzi monitorowania zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032. Zgodnie ze stanem na koniec 2022 roku wg Bazy Azbestowej ilość zinwentaryzowana azbestu wynosiła 8 010 458 kg (od pierwszej inwentaryzacji przeprowadzonej w 2012 r.), ilość unieszkodliwiona - 3 699 359 kg, a ilość pozostała do unieszkodliwienia - 4 311 099 kg.

Ponadto Rada Miasta Gliwice przyjęła uchwałą Nr XXXVII/775/2022 z dnia 9 czerwca 2022 r. *Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Gliwice na lata 2022 -2032* oraz w dniu 15 grudnia 2022 r. podjęła uchwałę Nr XLII/870/2022 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej pochodzącej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Gliwice.

3. Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie, a także selektywną zbiórkę i osiąganie poziomów odzysku odpadów - procentowy udział odpadów segregowanych w ogólnej ilości wywożonych odpadów wzrósł w okresie sprawozdawczym o 2,6 % i w 2022 roku wyniósł 31.7%, a łączna ilość odpadów przyjęta do PSZOK wzrosła o 8331 Mg i w 2022 roku wyniosła 68 452,4 Mg. Łączna ilość odpadów przyjęta do instalacji przetwarzania odpadów – kompostownia wzrosła o 20 Mg i w 2022 roku wyniosła 6 564 Mg.

4. Prowadzenia działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne - w 2021 roku spółka PZO postawiła na szeroko pojętą edukację w kwestii segregacji odpadów i kształtowania postaw celem ochrony środowiska naturalnego, wzrostu świadomości ekologicznej Gliwiczian, a także utrwalenia proekologicznych zachowań. W tym celu przy ul. Rybnickiej 199B rozpoczęto budowę Centrum Edukacji Ekologicznej wraz z budynkiem usługowo-socjalno-biurowym, kontynuowaną przez 2022 rok oraz rozpoczęto prezentowanie bohatera wizerunkowego swojej marki –robota Pana śMietka, który stał się narzędziem do realizacji misji przedsiębiorstwa w zakresie edukacji ekologicznej wśród najmłodszych, korespondujące z hasłem marki „Czysta wizja przyszłości”, które zostało zastrzeżone w Urzędzie Patentowym. W ramach edukacji ekologicznej PZO w latach 2021-2022 powstała seria nagrań wideo lekcji online z udziałem śMietka, przeznaczonych dla dzieci, która ukazuje się raz na kwartał i nosi tytuł „Spotkania z Ekologią”.

Centrum Edukacji zdobyło pierwsze miejsce w konkursie organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego PLGBC Green Building Awards 2021 w kategorii Najlepszy projekt ekologiczny.

Podczas dwuletniej realizacji Programu prowadzono działania w zakresie wszystkich zaplanowanych zadań, a etapy ich realizacji i stopień zaawansowania został określony poniżej w ujęciu tabelarycznym.

3.9 Ochrona przyrody i krajobrazu

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu			
Kierunek interwencji			
Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Miasta, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej	<ul style="list-style-type: none"> - powiększenie lasu grodowego o nowe nasadzenia w ramach akcji „Dzień Drzewa” - szkolny konkurs fotograficzny „Moje drzewo” - otwarcie nowego parku kieszonkowego dla mieszkańców przy ul. Rybnickiej, połączone z nową akcją „Zazieleniamy Gliwice”, związaną z kampanią „Zamień fakturę papierową na elektroniczną”, której ideą nadrzędną było sadzenie drzew i obejmowała działania związane z tworzeniem nowych, zielonych przestrzeni miejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzowanie wykorzystania roweru jako ekologicznego środka transportu-stacje rowerów miejskich - tworzenie zielonej infrastruktury (nowe nasadzenia, zakładanie ogrodów) - szkolne konkursy o tematyce ekologicznej - realizacja cyklu nagrań wideo zawierających materiały o tematyce ekologicznej, które skierowane są do gliwickich szkół i przedszkoli pn.: „Spotkania z Ekologią ” - realizacja projektu „ekologicznej kosiarki ”, polegającego na koszeniu trawy na terenie wysypiska miejskiego przez stado owiec kameruńskich - realizacja projektu Pracownia Odkrywców Przyrody i Zielonej Pracowni. 	+
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	<p>W ramach przebudowy i częściowej wymiany składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg w 2021 roku przeprowadzono wycinki 2189 szt. drzew oraz nasadzeń w liczbie 1777 szt.</p> <p>Ponadto na terenie miasta Gliwice istniało 5 parków o powierzchni 30,47 ha oraz 256 zieleńców o powierzchni 114,51 ha.</p> <p>Koszty poniesione przez Miejski Zarząd Usług Komunalnych związane z utrzymaniem terenów zielonych (koszenie, plewienie, nawożenie i podlewanie, nasadzenia roślin jednorocznych, bylin, krzewów, drzew, sprzątanie i opróżnianie koszy na</p>	<p>W ramach przebudowy i częściowej wymiany składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg w 2022 roku przeprowadzono wycinki 662 szt. drzew oraz nasadzeń w liczbie 2368 szt.</p> <p>Ponadto na terenie miasta Gliwice istniało 5 parków o powierzchni 30,47 ha oraz 237 zieleńców o powierzchni 106,25 ha.</p> <p>Koszty poniesione przez Miejski Zarząd Usług Komunalnych związane z utrzymaniem terenów zielonych (koszenie, plewienie, nawożenie i podlewanie, nasadzenia roślin jednorocznych,</p>	+

	<p>śmieci, cięcia i wycinki drzew oraz krzewów), remontami infrastruktury na terenach zielonych wraz z naprawą sprzętu i wyposażenia oraz utrzymaniem lasu komunalnego wyniosły 8 759 356,70 zł.</p> <p>Zrealizowano zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rekultywacja i zagospodarowanie terenów zielonych przy ul. Kujawskiej na cele rekreacyjno-sportowe 2. Zagospodarowanie terenu wokół parkingu przy ul. Kopernika/Centaury, nasadzenia drzew i krzewów 3. Nasadzenia 38 drzew na terenie dzielnicy Śródmieście, 4. Urządzenie rabat kwietnych z roślin miododajnych i ziół przy ul. Wysokiej. 	<p>bylin, krzewów, drzew, sprzątanie i opróżnianie koszy na śmieci, cięcia i wycinki drzew oraz krzewów), remontami infrastruktury na terenach zielonych wraz z naprawą sprzętu i wyposażenia oraz utrzymaniem lasu komunalnego wyniosły 10 019 314,20 zł.</p> <p>Zrealizowano zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja zieleni przy ul. Narutowicza: wykonanie alejki o nawierzchni mineralnej, wykonanie trawnika, nasadzenia krzewów ozdobnych i traw. 2. Nasadzenia drzew w formie labiryntu na skwerze przy ul. Obrońców Pokoju. 3. Modernizacja skweru przy ul. Zawiszy Czarnego: wykonanie alejki o nawierzchni mineralnej, wykonanie trawnika, nasadzenia drzew i krzewów ozdobnych. 4. Modernizacja zagospodarowania działek: 1517, 1518, obręb Sośnica (Skwer Neptun przy ul. Dzionkarzy). 5. Budowa Parku Zacisze w Bojkowie. 	
<p>Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy</p>	<p>Opracowano Strategię Rozwoju Terenów Zieleni w mieście Gliwice oraz wdrażano jej zapisy - podjęto prace analityczne i koncepcyjne w ramach tworzenia nowego SUIKZP.</p> <p>Gmina Gliwice w 2021 roku, przyjęła 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchwałą nr XXIV/494/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego przy ul. Pszczyńskiej, w rejonie węzła autostradowego "Gliwice-Sośnica" - uchwałą nr XXVIII/576/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, ul. Wyczółkowskiego i ul. Gaudiego - uchwałą nr XXVIII/577/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego przy ul. Pszczyńskiej i ul. Kopalniane 	<p>Gmina Gliwice w 2022 roku przyjęła 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwałą nr XLII/868/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego w rejonie ulic Daszyńskiego, Wójtowskiej, Ku Dołom i Orkana - etap I.</p>	+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.**

	<ul style="list-style-type: none"> - uchwałą nr XXX/621/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego na wschód od ul. Ceramików - uchwałą nr XXXII/671/2021 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru położonego po południowej stronie terenów kolejowych w rejonie ulicy Pivnej i Drogowej Trasy Średnicowej. 		
Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych, w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych	Aktualna łączna długość tras, szlaków rowerowych, ciągów pieszo - rowerowych oraz dróg rowerowych wynosi 126,56 km (zgodnie z raportem o stanie miasta na dzień 31.12.2022 r.), w tym dróg rowerowych i ciągów pieszo - rowerowych w pasach drogowych dróg publicznych 62,35 km.		+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu			
Kierunek interwencji			
Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Miasta, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej	<p>W latach 2021-2022 Nadleśnictwo Brynek nie rozwijało bazy dydaktycznej. Natomiast realizowano wiele działań edukacyjnych w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwie akcje sprzątania lasu sąsiadującego ze zbiornikiem w Czechowicach - akcja „Sprzątanie lasu przy trasie” – udział wzięli mieszkańcy Gliwic i pracownicy nadleśnictwa - zorganizowanie dwóch edycji konkursu fotograficznego o tematyce przyrodniczej „Odkryj Zielone Płuca Śląska”. <p>W izbie edukacyjnej zlokalizowanej przy siedzibie nadleśnictwa przeprowadzane były zajęcia z edukacji przyrodniczo – leśnej, w której uczestniczyły dzieci i młodzież (średnio rocznie ok. 120 osób).</p> <p>Nadleśnictwo Rudziniec realizowało działania:</p>		+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.**

	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowana wystawa przyrodnicza pn. „Wolny jak ptak – leśna pasje” – rok 2021 - zorganizowana wystawa przyrodnicza pn. „Historia w lesie zapisana” – rok 2022 - działania edukacyjne i promocyjne w zakresie leśnictwa objęły 58 zajęć terenowych, 48 spotkań z leśnikiem w szkołach, 3 konkursy leśne, 14 akcji i imprez okolicznościowych, 4 wystawy edukacyjne. 	
Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach nie dokonywała usunięć oraz nasadzeń drzew przydrożnych.	-
Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok Zwiększenie lesistości		
Kierunek interwencji		
Zrównoważony rozwój lasów		
ZADANIA MONITOROWANE		
Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów państwowych	Nadleśnictwo Brynek realizowało działania: <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie przeglądów drzewostanów pod kątem występowania drzew dziuplastych oraz ptasich gniazd każdorazowo przed podjęciem jakichkolwiek prac gospodarczych na terenie lasów, - niestosowanie rębni w pasie o szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych, - pozostawianie kęp starodrzewia (tzw. biogrupy), - pozostawianie w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego torfowisk i źródlisk oraz śródleśnych zbiorników i cieków wodnych, - czyszczenie i wywieszanie nowych budek lęgowych dla ptaków (poniesione koszty w 2021r. – 2304,90 zł., w 2022r. – 4145,41 zł.), - dokarmianie ptaków dziko żyjących (poniesione koszty w 2021r. – 260,00 zł., w 2022r. – 476,00 zł). Nadleśnictwo Brynek prowadziło działania kontrolne w tym także z zakresu zwalczania kłusownictwa, kradzieży drewna. Na terenie Gliwic w 2021r. wykryto dwa przypadki kradzieży drewna oraz jeden przypadek kłusownictwa. W 2022r. nie było tego typu przypadków. Nadleśnictwo Rudziniec utworzyło strefy ochrony ostoi miejsc rozrodu gatunku chronionego – bielika (3 strefy w 2021 roku oraz 1 strefa w 2022 roku) oraz zaewidencjonowało 3 przypadki kradzieży drewna w 2022 roku.	+
Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb	Brak danych	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Rozwoju bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej - poprzez tworzenie zielonej infrastruktury - powiększono las grodowy poprzez nowe nasadzenia w ramach akcji „Dzień Drzewa”, otwarto nowy park kieszonkowy dla mieszkańców przy ul. Rybnickiej, połączony z nową akcją „Zazieleniamy Gliwice”, związaną z kampanią „Zamień fakturę papierową na elektroniczną”, której idea nadrzędną było sadzenie drzew i obejmowała działania związane z tworzeniem nowych, zielonych przestrzeni miejskich. Zrealizowano projekt „ekologicznej kosiarki”, polegający na koszeniu trawy na terenie wysypiska miejskiego przez stado owiec kameruńskich. Kontynuowano działania polegające na popularyzowaniu wykorzystania roweru jako ekologicznego środka transportu oraz zrealizowano cyklu nagrań wideo zawierających materiały o tematyce ekologicznej, które skierowane są do gliwickich szkół i przedszkoli pn.: „Spotkania z Ekologią”.

2. W ramach przebudowy i częściowej wymiany składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg w latach 2021-2022 przeprowadzono wycinki 2 851 szt. drzew oraz nasadzeń w liczbie 4 145 szt. Koszty poniesione przez Miejski Zarząd Usług Komunalnych związane z utrzymaniem terenów zielonych (koszenie, plewienie, nawożenie i podlewanie, nasadzenia roślin jednorocznych, bylin, krzewów, drzew, sprzątanie i opróżnianie koszy na śmieci, cięcia i wycinki drzew oraz krzewów), remontami infrastruktury na terenach zielonych wraz z naprawą sprzętu i wyposażenia oraz utrzymaniem lasu komunalnego wyniosły 18 778 670,90 zł.

3. Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy poprzez przyjęcie sześciu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających kwestie zmian klimatu. W tym celu opracowano Strategię Rozwoju Terenów Zieleni w mieście Gliwice oraz wdrażano jej zapisy. Podjęto również prace analityczne i koncepcyjne w ramach tworzenia nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Podczas dwuletniej realizacji Programu przeprowadzono realizację wszystkich zaplanowanych zadań, a etap ich zaawansowania został określony w ujęciu tabelarycznym.

3.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych			
Kierunek interwencji			
Zmniejszenie zagrożenia awariami oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii			
ZADANIA WŁASNE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	W ramach zadania budżetowego <i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i> wydatkowano 250.565,30 zł, z tego na: - wsparcie finansowe służb działających na rzecz ochrony ludności, w tym: dofinansowanie działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej (234.871,30 zł), z tej kwoty dofinansowanie Ochotniczej Straży Pożarnej Brzezinka (127.496,35 zł), Ochotniczej Straży Pożarnej Ostropa (70.503,80 zł), Ochotniczej Straży Pożarnej Bojków (36.871,15 zł); - remonty (15.694,00 zł), z tego: remonty sprzętu i wyposażenia użytkowanego przez: Ochotniczą Straż Pożarną Brzezinka (12.994,00 zł) oraz Ochotniczą Straż Pożarną Bojków (2.700,00 zł).	W ramach zadania budżetowego <i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i> wydatkowano 801.268,92 zł, z tego na: - wsparcie finansowe służb działających na rzecz ochrony ludności, w tym: dofinansowanie działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej (179.784,96 zł), z tego dofinansowanie Ochotniczej Straży Pożarnej Brzezinka (37.977,91 zł), Ochotniczej Straży Pożarnej Ostropa (100.835,71 zł), i Ochotniczej Straży Pożarnej Bojków (40.971,34 zł); - remonty sprzętu i wyposażenia użytkowanego przez Ochotniczą Straż Pożarną Brzezinka (14.991,35 zł).	+
Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe	Nie realizowano		-
Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska			
Kierunek interwencji			
Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń			
ZADANIA WŁASNE			
Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji	Realizowano przedsięwzięcia:		+

**RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.**

wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	<ul style="list-style-type: none"> - Popularyzacja ochrony przeciwpożarowej oraz promocja PSP podczas organizowanych konkursów, imprez i festynów - Wizyty w jednostkach ratowniczo-gaśniczych, pokazy sprzętu strażackiego - Działania prewencyjne w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń - Doskonalenie współpracy poszczególnych podmiotów w zakresie współdziałania w sytuacjach kryzysowych - Działalność Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego - Prelekcje dla dzieci i dorosłych w zakresie zagrożeń pogodowych 	
---	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok			
Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych			
Kierunek interwencji			
Zmniejszenie zagrożenia awariami oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii			
ZADANIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	Zrealizowane zadania		Stan realizacji
	2021 rok	2022 rok	
Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	WIOŚ przeprowadził kontrole 92 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 2 w zakresie poważnych awarii. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 25 podmiotów kontrolowanych, w zakresie poważnych awarii nie stwierdzono naruszeń.	WIOŚ przeprowadził kontrole 70 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 5 w zakresie poważnych awarii. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 21 podmiotów kontrolowanych, w zakresie poważnych awarii nie stwierdzono naruszeń.	+
Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku w razie zaistnienia takiej konieczności	Analiza rejestru poważnych awarii i zdarzeń o znamionach poważnej awarii (za lata 2021-2022) wykazała, że w dniu 17 marca 2021 r. w mieście Gliwice w rejonie skrzyżowania ul. Berbeckiego z ul. Wybrzeża Wojska Polskiego, doszło do zanieczyszczenia rzeki Kłodnicy, na długości ok. 4 km, ściekami zawierającymi substancje ropopochodne (ścieki pochodzące z terenów przemysłowych przy ul. Pszczyńskiej, przedostały się do rzeki wraz z wodami potoku Ligockiego)		+
Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska	W zakresie odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku dla terenu Miasta Gliwice organem właściwym jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Na terenie Miasta Gliwice w latach 2021-2022 w zakresie zapobiegania lub usuwania skutków zanieczyszczeń Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach nie prowadził takich działań		-
Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym	Nie realizowano		-

wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe		
Cel zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który zawiera zadania na 2021 i 2022 rok Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska		
Kierunek interwencji		
Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń		
ZADANIA MONITOROWANE		
Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Z uwagi na specyfikę zadania uznanego za zadanie zarówno własne, jak i monitorowane, realizacje opisano w tabeli dotyczącej zadań własnych	+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gliwicach oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice, 2023

PODSUMOWANIE

Zadania własne realizowano w szczególności w zakresie:

1. Wsparcia jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom – w ramach zadania budżetowego *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* wydatkowano 1.051.834,22 zł udzielając wsparcia finansowego służb działających na rzecz ochrony ludności. Dofinansowano działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną Brzezinka Ochotniczą Straż Pożarną Ostropa oraz Ochotniczą Straż Pożarną Bojków. Ponadto dofinansowano - remonty sprzętu i wyposażenia użytkowanego przez: Ochotniczą Straż Pożarną Brzezinka oraz Ochotniczą Straż Pożarną Bojków.

2. Edukacji społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii – popularyzowano ochronę przeciwpożarową oraz promowano PSP podczas organizowanych konkursów, imprez i festynów. Zrealizowano wizyty w jednostkach ratowniczo-gaśniczych i pokazy sprzętu strażackiego. Podejmowano działania prewencyjne w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń poprzez doskonalenie współpracy poszczególnych podmiotów w zakresie współdziałania w sytuacjach kryzysowych i działalność Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego .

4. Koszty poniesione na realizację zadań własnych Miasta Gliwice w latach 2021-2022

W latach 2021 – 2022 Miasto Gliwice realizowało szereg zadań własnych finansowanych z środków własnych oraz ze źródeł zewnętrznych. Przeprowadzono m.in. inwestycje związane z remontami i przebudową dróg, termomodernizacją budynków użyteczności publicznej oraz budynków należących do Miasta, promowanie i dofinansowywanie instalacji z wykorzystaniem OZE. Istotnymi zdaniami realizowanym na terenie Miasta była także rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej oraz remonty i przebudowa oświetlenia ulicznego.

W poniższej tabeli zestawiono zadania własne wyznaczone w Programie zaplanowane do realizacji w okresie sprawozdawczym 2021-2022 wraz z podaniem kosztów ich realizacji oszacowanych na podstawie analizy wykonania budżetu Miasta Gliwice w latach 2021-2022.

Tabela 1 Koszty zadań własnych Miasta Gliwice w latach 2021-2022

Lp	Opis przedsięwzięcia	Koszty poniesione w latach
		[w PLN]
1	Aktualizacja "Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Gliwice" oraz „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną oraz paliwo gazowe dla miasta Gliwice”	79.950,00 zł ³
2	Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego w mieście Gliwice	3.337.768,44 zł ⁴
3	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	35.989.943,77 zł ⁵
4	Monitoring zużycia paliw i nośników energii w budynkach użyteczności publicznej, system zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej z uwzględnieniem kosztów poniesionych również w ramach dofinansowania remontów budynków mieszkalnych w tym zakresie.	
5	Organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	
6	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	94.176.940,48 zł ⁶
7	Budowa obwodnic i dróg alternatywnych wyprowadzających ruch tranzytowy z centrów miast oraz przeprowadzenie remontu nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg	
8	Ograniczenie hałasu drogowego	

³ Wykonanie budżetu w ramach zadania *Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe*

⁴ Wykonanie budżetu i koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania: *Eko-światło w Gliwicach - modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego - Etap II*

⁵ Wykonanie budżetu i koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadań: *Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych miasta Gliwice – I, Montaż pomp ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie miasta Gliwice, Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych miasta Gliwice – III, Termomodernizacja budynku przy ul. Dębowej 5, Termomodernizacja budynku Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych przy ul. Strzelców Bytomskich 25C, Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej miasta Gliwice, Czyste powietrze nad Gliwicami - wymiana indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, Dofinansowanie zmiany systemu ogrzewania i instalacji wybranych odnawialnych źródeł energii*

⁶ Wykonanie budżetu w latach 2021-2022 w rozdziale 60015 i 60016 (obejmują tereny zieleni wzdłuż dróg, nie obejmują terenów nasadzeń zieleni miejskiej)

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

9	Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu z zakładów	31.074,91zł ⁷ 354.240,00 zł ⁸
10	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	24.845,95 zł ⁹
11	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	20.716,61 zł ¹⁰
12	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	
13	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zgodnie z przepisem nr 8
14	Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	29.217.619,00 zł ¹¹
15	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	
16	Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	3.244.555,12 zł ¹²
17	Budowa sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja oczyszczalni ścieków	28.445.287,20 zł (23.126.249,76 zł netto) ¹³
18	Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia	23.582.806,65 zł (19.173.013,54 zł netto) ¹⁴
19	Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie miasta	12.625.018,80 zł ¹⁵
20	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zgodnie z przepisem nr 8
21	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	7.466,84 zł ¹⁶

⁷ Koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania budżetowego *Decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu*

⁸ Wykonanie budżetu w ramach zadania *Opracowanie strategicznej mapy hałasu*

⁹ Wykonanie budżetu i koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania *Edukacja ekologiczna*

¹⁰ Koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania *Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne*

¹¹ Wykonanie budżetu w latach 2021-2022 w ramach zadania *Poprawa stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego dla Miasta Gliwice poprzez modernizację i rozbudowę systemu gospodarowania wodami opadowymi etap I i II (w 2021 r. - 11.081.158,40 zł, w 2022 r. - 18.136.460,60 zł)*

¹² Wykonanie budżetu i koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego*

¹³ Wg PWiK

¹⁴ Wg PWiK

¹⁵ Wykonanie budżetu w latach 2021-2022 ramach zadania *Utrzymanie systemu odwodnienia miasta (w 2021 r. -6.170.625,09 zł, w 2022 r. - 6.454.393,71 zł)*

¹⁶ Koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania *Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków*

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

22	Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	117.488,63 zł ¹⁷
23	Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	124.926,38 zł ¹⁸
24	Rewitalizacja i rekultywacja terenów zdegradowanych zgodnie z zapisami Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 w tym między innymi zrewitalizowanie kilku obiektów na dawnych terenach Fabryki Druku oraz działania na terenach pomiędzy ulicą Bojkowską w Gliwicach a ulicą Graniczną w Przyszowicach i rowem	122.870,04 zł ¹⁹ 235.000.000 zł ²⁰
25	Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach poprzemysłowych i zdegradowanych (ORSIP, OPI-TTP)	0
26	Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach poprzemysłowych stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia	0
27	Aktualizacja identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzenie wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 101d POŚ)	0
28	Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne	0
29	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	w ramach pkt.22
30	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi i analizy stanu gospodarki odpadami na terenie miasta	0
31	Aktualizacja inwentaryzacji i programu usuwania wyrobów zawierających azbest	9.188,36 zł ²¹
32	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta (dotacje dla mieszkańców)	0
33	Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	
34	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie. Selektywna zbiórka i osiągnięcie poziomów odzysku odpadów	97.079.954,44 zł ²²
35	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne	Zgodnie z przepisem nr 8
36	Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej	Zgodnie z przepisem nr 8
37	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż	W ramach kosztów poz. 7 i 8

¹⁷ Koszty administracyjne w latach 2021- 2022 w ramach zadania *Kontrola przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, opróżniania zbiorników bezodpływowych*

¹⁸ Koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach nadzoru nad pracami geologicznymi i górnictwami

¹⁹ Koszty administracyjne w latach 2021-2022 ramach zadania *Przygotowanie i realizacja programów rewitalizacji*

²⁰ Kwota dofinansowania - Gliwicki Program Rewitalizacji

²¹ Koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach działu 900 - programy z zakresu ochrony środowiska

²² Wykonanie budżetu i koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadań *Odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta i Prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów wraz z edukacją*

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

	odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	
38	Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	Koszty opracowania miejscowych PZP określone w pkt 16 niniejszej tabeli
39	Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych, w tym: rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych	222.576,98 zł ²³
40	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	1.542.750,44 zł ²⁴
41	Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe	0
42	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Koszty w ramach poz. 40
43	Razem	565.357.989 zł²⁵

²³ Wykonanie budżetu i koszty administracyjne w latach 2021-2022 w ramach zadania *Upowszechnianie turystyki*

²⁴ Wykonanie budżetu w latach 2021-2022 w rozdziałach 75411 i 75412

²⁵ w tym ok. 235.000.000 zł – dofinansowanie w ramach Gliwickiego Programu Rewitalizacji

5. Monitoring stopnia realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 określono narzędzia monitorujące stan jego realizacji w formie wskaźników do każdego zadania. Początkowa wartość wskaźnika jest stanem bazowym na 2019 rok, a finalna wartość określa stan docelowy, który należałoby osiągnąć w 2024 roku. Analiza osiągniętego poziomu wskaźników w cyklu dwuletnim pozwoli na określenie stopnia realizacji programu oraz na ocenę stanu środowiska na terenie miasta. Komórką monitorującą proces wdrażania i realizacji POŚ oraz harmonogram jego realizacji jest Wydział Środowiska Urzędu Miasta Gliwice.

Poniższy zestaw wskaźników, opracowany w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyczynia się do ukazania trendów w dziedzinie ochrony środowiska, stanu jego ochrony, a także umożliwi monitoring realizacji założeń polityki ochrony środowiska wraz z tendencjami zmian w tym zakresie.

Tabela 2 Wskaźniki realizacji celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy związana z realizacją kierunków działań naprawczych	Liczba aktualizacji PGN/Założeń źródło danych: SR/UM	1	1	2
	Roczne zużycie energii na oświetlenie uliczne (MWh/rok) źródło danych: UK/UM, TAURON	9 469	8 358	obniżenie o 10%
	Roczne zużycie ciepła (MWh/rok) źródło danych: Miejskie jednostki organizacyjne	57 405	31 777,73 ²⁶	obniżenie o 10%
	Roczne zużycie ciepła (MWh/rok) źródło danych: TAURON, PGNIG, PEC	1 119 435	611 820 ²⁷	obniżenie o 10%
	Roczna produkcja energii z OZE (MWh/rok) źródło danych: TAURON	ok. 800	24909,608 kW	wzrost o 10%
	Roczne zużycie ciepła (MWh/rok)	2 583 197	Dane dotyczące zużycia ciepła będą	obniżenie o 10%

²⁶ wartość dla 2022 roku to roczne zużycie ciepła sieciowego w Miejskich jednostkach Organizacyjnych, a dla 2019 roku podano zapotrzebowanie na ciepło sieciowe wyznaczone w oparciu o szczegółową ankietę przeprowadzoną na potrzeby opracowanie Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gliwice

²⁷ wartość dla 2022 roku to roczne zużycie ciepła sieciowego na podstawie danych zamieszczonych na stronie <https://www.pec.gliwice.pl/strefa-klienta/informacja-o-srednim-zuzyciu-ciepła-przez-odbiorcow-wg-grup-taryfowych>, pozostałe dane będą zbierane na etapie opracowania Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gliwice, co jest umocowane w prawie energetycznym

	źródło danych: przedsiębiorstwa		zamieszczone w projekcie Założeń do Planu zaopatrzenie w energię, ciepło i paliwa gazowe	
	Łączna moc zainstalowanych urządzeń w kogeneracji (MW) źródło danych: PEC Sp. z o.o. Gliwice	0	Brak urządzeń	wg potrzeb
	Długość sieci ciepłowniczej (km) źródło danych: PEC Sp. z o.o. Gliwice	218	238,1	300
	Ilość budynków objętych automatycznym monitoringiem źródło danych: Miasto Gliwice	1-10%	100% poprzez liczniki z modułami wi-fi w zakresie ciepła sieciowego ilości wymyenników w jednostkach MJO: 89 szt. w zakresie danych dot. energii el.: w trakcie wdrożenia ²⁸ w zakresie zużycia gazu ziemnego - w cyklach 3 letnich powiązanych z przygotowaniem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	+20%
	Liczba akcji na rok źródło danych: Miasto Gliwice	10	100 w 2021 r. 105 w 2022 r.	10
	Czy funkcjonuje system informacyjny dla mieszkańców? źródło danych: WIOŚ/GIOŚ	tak	tak	tak
	Liczba kontroli zakładów w ciągu roku źródło danych: WIOŚ	10	92/32 w zakresie powietrza	8
	Liczba odcinków dróg budowanych i przebudowywanych źródło danych: Miasto Gliwice, ZDM Gliwice, GDDKiA	24 odcinki na kwotę 57 057 985,32 zł	35 odcinków na kwotę 55 212 533,24 zł	wg potrzeb inwestycyjny ch

²⁸ zgodnie z Poleceniem służbowym nr 12/22 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 27 października 2022 r. w sprawie wdrożenia działań ograniczających wydatki ponoszone przez miejskie jednostki organizacyjne (MJO) w obszarze energii cieplnej i elektrycznej wskazane jednostki zostały zobligowane do wystąpienia do Tauron dystrybucja S.A. z wnioskiem o wymianę licznika energii na umożliwiający zdalny odczyt wraz z prowadzeniem bieżącej analizy zapotrzebowania obiektów na energię elektryczną. Docelowo zgodnie z założeniami wstępnymi funkcjonowania Klastra Energii w Gliwicach wszystkie punkty poboru energii elektrycznej obiektów Miejskich jednostek Organizacyjnych w zarządzie Miasta Gliwice będą objęte zdalnym automatycznym odczytem bieżącego zużycia energii celem zarządzania przez Agregatora produkcją i dystrybucją energii elektrycznej w klastrze.

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

	Liczba rozbudowanych tras rowerowych w danym roku Źródło danych: UK/UM, ZDM, IR/UM	2	2021-2022: 7	6
	Ilość nowych niskoemisyjnych pojazdów transportu zbiorowego na terenie gminy Źródło danych: PKM Gliwice	20	15	wg potrzeb inwestycyjnych
Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska	Liczba badanych odcinków dróg w latach 2017 -2019 w zakresie przestrzegania norm hałasu źródło danych: GIOŚ	8	4 (strategiczne mapy hałasu dla 4 odcinków opracowane przez ZDW)	wg POH
	Liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia hałasu drogowego i kolejowego źródło danych: Mapa akustyczna	drogowy 10153 kolejowy 581	Nie prowadzono pomiarów	drogowy 5000 kolejowy 300
	Ilość wydanych decyzji administracyjnych źródło danych: informacje Urzędu Miasta	3	Nie wydawano decyzji w zakresie hałasu	wg potrzeb
	Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: informacje Urzędu Miasta	3	3	3
	Ilość przedsięwzięć badanych/ilość naruszeń źródło danych: WIOŚ	7/2	26/5	wg potrzeb
Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego źródło danych: GIOŚ	0	0	0

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu	Ocena JCWP źródło danych: GIOŚ	wody powierzchniowe stan zły	wody powierzchniowe stan zły	wody powierzchniowe stan dobry
	Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych w Mieście źródło danych: PGW Wody Polskie, Miasto Gliwice	2-3 rocznie	4	2-3 rocznie
	Koszty poniesione na konserwację i bieżące utrzymanie koryt cieków źródło danych: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	b.d.	641.092,04 zł 60.417.723,50 zł (Miasto Gliwice)	dalsza konserwacja i utrzymanie cieków
	Liczba magazynów przeciwpowodziowych na terenie Gminy źródło danych: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	1	1	1
	Liczba zmian mpzp uwzględniających zarządzanie ryzykiem powodziowym źródło danych: Miasto Gliwice	100%	100%	100%
Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Długość kanalizacji ogólnospławnej, rozdzielczej i podłączeń źródło danych: PWiK Sp. z o.o. Gliwice	617 km	635,47 km	620 km
	Skanalizowanie Gminy źródło danych: PWiK Sp. z o.o. Gliwice	99,8%	99,9%	99,9%
	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków źródło danych: PWiK Sp. z o.o. Gliwice	1	1	1
	Zwodociągowanie Gminy źródło danych: PWiK Sp. z o.o. Gliwice	99,9%	99,9%	99,9%
	Długość sieci wodociągowej magistralnej, rozdzielczej i podłączeń źródło danych: PWiK Sp. z o.o. Gliwice	739 km	764,77 km	745 km

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

	Długość sieci kanalizacji deszczowej źródło danych: Miasto Gliwice	73 km	73,2 km	75 km
	Ilość zrealizowanych akcji edukacyjnych /rocznie/ źródło danych: Miasto Gliwice	10	4	10
	Liczba przydomowych oczyszczalni źródło danych: Miasto Gliwice	293	486	wg potrzeb
	Liczba kontroli na posesjach źródło danych: Miasto Gliwice	0	11/rok ²⁹	50/rok
	Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub ziemi źródło danych: WIOŚ	10/rok	14/rok (370/rok przez policję)	30/rok
	Wskaźnik			
Cel	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż	liczba kontroli OUG/liczba nieprawidłowości źródło danych: dane OUG	5/1	6/0	5/0
Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego	Powierzchnia terenów zdegradowanych źródło danych: informacje ORSIP OPI TPP	114,6 ha	35,2 ha	114,6 ha
	Ilość spraw do realizacji źródło danych: informacje PGG S.A. JSW S.A.	kilkanaście	PGG – 2 JSW - 2	wg zgłoszeń
	Ilość terenów w Bazie OPI-TTP źródło danych: Baza OPI-TTP	17	6	17
	Ilość badań gruntu źródło danych: informacje Urzędu Miasta	0	0	wg potrzeb

²⁹ w 2022 r. Straż Miejska przeprowadziła 11 kontroli posesji m. in. w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, gdzie ujawniono 5 wykroczeń polegających na dopuszczeniu do przepełnienia zbiornika do gromadzenia nieczystości ciekłych, braku wyposażenia nieruchomości w taki zbiornik, niezgodności ilości zużytej wody w stosunku do wywozu nieczystości ciekłych, nieokazaniu rachunków za wywóz nieczystości ciekłych oraz pozbywaniu się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych niezgodnie z przepisami. Za powyższe wykroczenia nałożono 2 mandaty karne, 2 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczeni oraz skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu.

Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Ilość działań promocyjnych źródło danych: dane SODR	12 działania obejmują miasto	4	10
	Ilość punktów pomiarowych Ilość badań zleconych przez rolników źródło danych: GIOŚ	0 2017-2019 100 gospodarstw, powierzchnia 674,53 ha	0 brak badań GIOŚ brak danych od rolników	1 według zleceń rolników
	Czy stworzono rejestr/jest aktualizowany źródło danych: informacje Urzędu Miasta, GIOŚ	tak	tak	tak
	Ilość kontroli stosowania środków ochrony roślin źródło danych: PIORiN	2017-2019 51	brak danych	według potrzeb
	Powierzchnia terenów przeznaczonych na inne cele niż rolnicze i leśne gruntów wymagających decyzyjnego zezwolenia na wyłączenia z produkcji rolniczej źródło danych: informacje Urzędu Miasta	2017-2019 127 ha	127 ha	wartość zależna od przeznaczenia terenów
Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2018 lub 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Racjonalna gospodarka odpadami	Ilość kontroli przedsiębiorstw źródło danych: informacje Straży Miejskiej w Gliwicach	103 kontrole SM w tym 54 przedsiębiorców 53 uchybienia	SM nie kontrolowała przedsiębiorców lecz gospodarstwa domowe w zakresie termicznego przekształcania odpadów 1648 kontroli/45 uchybień	100/0
	Rocznie wykonywane sprawozdania i Analizy stanu gospodarki odpadami źródło danych: informacje Urzędu Miasta	1	1	1
	Ilość aktualizacji PUA źródło danych:	PUA z 2012 roku	1	1

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

	informacje Urzędu Miasta			
	Ilość azbestu do usunięcia wg inwentaryzacji Ilość azbestu usuniętego źródło danych: informacje Urzędu Miasta	3 387 Mg 3 401 Mg	4 311,1 Mg ³⁰ 3 699,3 Mg	2 500 Mg 4 288 Mg
	Procent mieszkańców objętych zbiórkami odpadów źródło danych: informacje Urzędu Miasta	100	100	100
	% zmniejszenia składowania odpadów biodegradowalnych źródło danych: informacje Urzędu Miasta	12	31,7% udział odpadów segregowanych w ogólnej ilości wywożonych odpadów	0,00
	Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: informacje Urzędu Miasta	15	6	15
	Ilość kontroli/naruszeń w kontrolowanych przedsiębiorstwach źródło danych: WIOS	3/3	51/29	3/0
	Ilość składowisk odpadów na terenie miasta źródło danych: informacje Urzędu Miasta	1	1 (zdiagnozowano 26 dzikich wysypisk śmieci ³¹)	1
	Wskaźnik			
Cel	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu	Liczba działań/akcji edukacyjnych źródło danych: Miasto Gliwice, Nadleśnictwo Brynek i Rudziniec	10 rocznie	ponad 68 rocznie	10 rocznie
	Liczba nasadzeń/wycinka drzew źródło danych: GUS	1250/984 wg GUS	6312/4621 wg GUS	wg potrzeb
	Liczba korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania lub/i decyzjach o warunkach zabudowy źródło danych: Miasto Gliwice	0	przyjęto 6 mpzp	w trakcie aktualizacji planów
	Długość ścieżek/tras rowerowych/piesznych (km) źródło danych: Miasto Gliwice	107,58	126,56	wg potrzeb

³⁰ w 2019 roku w Bazie Azbestowej został zmieniony wskaźnik wagowy wyrobów zawierających azbest, z 11 kg/m² na 15 kg/m², co spowodowało zwiększenie się ilości azbestu pozostającego do usunięcia

³¹ dane Straży Miejskiej w Gliwicach

RAPORT Z WYKONANIA W OKRESIE 2021 - 2022
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2021-2024 z perspektywą do 2028 r.

Zwiększenie lesistości	Powierzchnia odnowienia lasów państwowych (ha) źródło danych: Nadleśnictwo Brynek i Rudziniec	nie wykonywano	nie wykonywano	wg potrzeb
	Powierzchnia zalesień na rok (ha) źródło danych: Nadleśnictwo Brynek i Rudziniec	0	0	wg potrzeb
Cel	Wskaźnik			
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022	Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E
Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych	Ilość kontroli w zakresie ochrony środowiska/ilość naruszeń w przedsiębiorstwach źródło danych: dane WIOŚ	2017-2019 63/3	2021-2022: 162/45	wg potrzeb
	Ilość jednostek Straży Pożarnej które dostały wsparcie źródło danych: dane Urząd Miasta Gliwice	1	3	1
Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska	Ilość PA na terenie miasta źródło danych: WIOŚ	0	0	0
	Ilość kontroli transportu substancji niebezpiecznych źródło danych: dane Policji w Gliwice	b.d.	2021-2022: 15	10
	Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: dane Urząd Miasta Gliwice	kilkanaście	kilkanaście spotkań i prelekcji, zwiedzanie OSP	kilkanaście

Tabela 3 Propozycje wskaźników, które powinny zostać zweryfikowane przy najbliższej aktualizacji POŚ

Cel	Wskaźnik			Uwagi/komentarz	
	Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2019	Wartość osiągnięta rok 2022		Wartość docelowa rok 2024
A	B	C	D	E	F
Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy związana z realizacją kierunków działań naprawczych	Roczne zużycie ciepła (MWh/rok) źródło danych: przedsiębiorstwa	2 583 197	brak danych	obniżenie o 10%	Należy rozważyć usunięcie wskaźnika, ze względu na brak możliwości pozyskania danych z przedsiębiorstw chronionych jako tajemnica handlowa
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska	Ilość akcji edukacyjnych źródło danych: informacje Urzędu Miasta	3	3	3	Część akcji edukacji ekologicznych realizowana jest w szerszym zakresie niż ochrona przed hałasem. Proponuje się przenieść wskaźnik do rozdziału Edukacji ekologiczna w nowej aktualizacji POŚ
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiające zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu	Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych w Mieście źródło danych: PGW Wody Polskie, Miasto Gliwice	2-3 rocznie	4	2-3 rocznie	Część akcji edukacji ekologicznych realizowana jest w szerszym zakresie niż ochrona wód. Proponuje się przenieść wskaźnik do rozdziału Edukacji ekologiczna w nowej aktualizacji POŚ
Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Ilość punktów pomiarowych Ilość badań zleconych przez rolników źródło danych: GIOŚ	0 2017-2019 100 gospodarstw, powierzchnia 674,53 ha	brak danych od rolników	1 według zleceń rolników	Brak możliwości pozyskania danych od rolników proponuje się zmianę wskaźnika na takie które można pozyskać od instytucji kontrolujących lub prowadzących badania

Źródło: analizy własne

Dodatkowo proponuje się rozszerzenie zakresu zadania pn.: „Ograniczenie niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii” o budynki mieszkalne.

6. Podsumowanie i streszczenie w języku niespecjalistycznym

W okresie raportowanym 2021-2022 obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla miasta Gliwice na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta w Gliwicach Nr XXIV/505/2021 z dnia 25 marca 2021 roku. Opracowanie to stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska na obszarze Miasta Gliwice.

W niniejszym Raporcie zostały szczegółowo opisane działania inwestycyjne i systemowe zrealizowane na terenie miasta. Zadania te dotyczyły inwestycji własnych Miasta Gliwice, a także działań podejmowanych przez jednostki inne takie jak Nadleśnictwo Brynek, Nadleśnictwo Rudziniec, Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Województwo Śląskie, Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, administratorów i właścicieli sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, gazowej lub organizacje ekologiczne.

Realizacja zadań w latach 2021-2022, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska dla miasta Gliwice zgodnych z polityką ochrony środowiska Województwa Śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój Miasta – obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

W zakresie powietrza atmosferycznego w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 6 zadań własnych oraz 10 zadań monitorowanych.

W zakresie ograniczenia niskiej emisji - udzielono 1323 dotacji celowych na wdrożenie systemów grzewczych mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska o łącznej wartości 11 936 000 zł oraz 185 dotacji celowych na instalacje Odnawialnych Źródeł Energii o łącznej wartości 1 521 000 zł. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 13 457 000 zł.

Ponadto 8 września 2022 r. zostały przyjęte uchwałą Rady Miasta Gliwice nr XXXIX/817/2022 „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gliwice z perspektywą do 2040 roku, a w grudniu 2022 roku w Ratuszu w Gliwicach zawiązano Klaster Energii, którego celem będzie lokalna produkcja, dystrybucja i konsumpcja taniej energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

W zakresie ograniczenia niskiej emisji komunikacyjnej przeprowadzono zadania mające na celu upłynnienie ruchu pojazdów poprzez budowę lub modernizację dróg, w tym budowę obwodnic. W 2021 roku zrealizowano 18 zadań na łącznej długości 5,657 km dróg publicznych o łącznym koszcie 24 003 653,23 zł, a w 2022 roku - 12 zadań na łącznej długości 4,854 km dróg publicznych o łącznym koszcie 14 472 662,01 zł. Łącznie zrealizowano 30 zadań na długości 10,511 km o wartości 38 476 315,24 zł.

W lipcu 2022 roku oddano do użytku połączenie ul. Chałubińskiego z ul. Tarnogórką (obecnie ul. Aleksandra Doby) o długości 579 m. Wartość robót budowlanych wyniosła 4 602 066,73 zł. brutto. W tym samym roku zrealizowano zadanie pn.: "Rozbudowa ul. Biegusa poprzez budowę jej przedłużenia - roboty budowlane". W ramach zadania wybudowano przedłużenie ul. Biegusa - dł. 315,87 m oraz fragment ul. Pelikana - dł. 58,67 m. Zadanie zrealizowano w dzielnicy Sikornik za kwotę 2.235.397,91 zł. brutto. W maju 2022 r. zakończono przebudowę ul. Kujawskiej odcinek od wiaduktu A1 do mostu nad rzeką Kłodnicą (długość 500 m.) - koszt inwestycji 3.429.746,36 zł. (w tym projekt, roboty budowlane i nadzór).

Zrealizowano modernizację i budowę oświetlenia ulicznego w ramach projektu *Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego w latach 31.07.2014 - 22.04.2021 r.* W 2022 roku zakończono drugi etap projektu *Eko-Światło w Gliwicach - Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego - Etap II - 4 Rejony - Część 1 (Rejon 1)* - (koszt 676 000 zł), który objął montaż opraw z diodami LED na ponad 70 ulicach, a także m.in. w parkach Chopina i Szwajcaria, na skwerach Nacka i Doncaster.

Prowadzono kampanie edukacyjne - z uwagi na ograniczenia związane z pandemią w 2021 roku akcje społeczne związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii realizowane były w trybie zdalnym lub poprzez publikację artykułów o tematyce ekologicznej w Miejskim Serwisie Informacyjnym – Gliwice, m. in. takich jak: „Elektryki nadjeżdżają – ruszyła budowa ładowarek”, „Czyste powietrze nad Gliwicami – nowy miejski program dotacyjny”, „TAK dla pieszych, NIE dla samochodów”, „Autobusy hybrydowe w Gliwicach”, „W trosce o lepsze powietrze”, „Szkolenia on-line z programu „Czyste Powietrze”. W 2022 roku uczestniczono w projektach unijnych „Śląskie. Przywracamy błękit” oraz LIFE „Czyste powietrze nad Gliwicami”, obejmującym akcje i kampanie dotyczące: zbierania i selekcji odpadów, w tym elektrośmieci i baterii, ochrony powietrza, ochrony zasobów naturalnych; tworzenie zielonej infrastruktury (nowe nasadzenia, zakładanie ogrodów oraz szkolne konkursy o tematyce ekologicznej).

W zakresie ochrony przed hałasem w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 4 zadania własne oraz 4 zadania monitorowane.

W ramach budowy obwodnic i dróg alternatywnych wyprowadzających ruch tranzytowy z centrów miast oraz przeprowadzeniem remontu nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg zrealizowano budowę zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Sowińskiego do ul. Daszyńskiego, które było kontynuacją zadania realizowanego w systemie zaprojektuj - wybuduj. W 2021 r. trwały prace projektowe i procedowano uzyskanie tzw. decyzji środowiskowej. Ponadto wykonano dwie drogi wewnętrzne na zgłoszenie. Ostatni aneks terminowy przewiduje zakończenie robót budowlanych w II kwartale 2023 r. Wydatki poniesione w 2021 r. wyniosły 13.958.695,54 zł. W listopadzie 2022 roku uzyskano decyzję ZRID. Wykonawca rozpoczął roboty budowlane z początkiem grudnia 2022 r., zgodnie z przyjętym harmonogramem robót powyższy odcinek obwodnicy powinien zostać ukończony w styczniu 2024 r. Wydatki poniesione w 2022 r. wyniosły 695.927,20 zł.

Budowa zachodniej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Daszyńskiego do ul. Rybnickiej została zakończona w dniu 23.11.2020 r. W 2021 roku dokonano korekty dofinansowania zewnętrznego. Całkowity koszt inwestycji: 119.987.553,94 zł. wartość dofinansowania: 83.392.795,12 zł.

W ramach budowy południowej części obwodnicy miasta: odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Pszczyńskiej zakończono realizację inwestycji związanej z przebudową i budową odcinka obwodnicy południowej od ul. Pszczyńskiej do ul. Bojkowskiej w dniu 30.11.2020r. W 2022 roku trwały prace projektowe dotyczące odcinka od ul. Bojkowskiej do ul. Rybnickiej polegające na przygotowaniu dokumentacji projektowej do uzyskania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej oraz dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia przetargu na realizację przedsięwzięcia są kontynuowane. Zakończenie prac projektowych zaplanowano na 14 lipca 2023 r. Uzyskanie decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej przewidziano w drugiej połowie roku. Wydatki poniesione w 2022 r. - 46.740,00 zł.

Hałas drogowy ograniczano również poprzez budowę ekranów akustycznych na obwodnicy zachodniej odcinek od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego, przy obiekcie mostowy 2 x 110 m = 220 m, przy skrzyżowaniu z ul. Daszyńskiego 60 + 65 + 300 + 250 = 675 m oraz prowadzenie nasadzeń w ramach "Zielonych ekranów".

Opracowano kolejną strategiczną mapę hałasu dla Miasta Gliwice (dawniej zwanej mapą akustyczną), która jest elementem systemu zarządzania środowiskiem – umożliwi ona monitoring klimatu akustycznego w mieście oraz stanowi podstawę do planowania inwestycji, których celem jest redukcja poziomu hałasu.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 2 zadania własne oraz 1 monitorowane.

Gromadzono dane nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagające zgłoszeń oraz ograniczano oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego

uwzględniając stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto przeprowadzony monitoring pól elektromagnetycznych w latach 2021-2022 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 4 punktach pomiarowych zlokalizowanych w Gliwicach wykazał, że w żadnym z przebadanych punktów nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych, ponieważ w żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WMe nie przekroczył wartości 1.

W zakresie gospodarki wodami w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 4 zadania własne i 4 zadania monitorowane.

W ramach utrzymania i bieżących remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej zrealizowano 36 zadań o łącznym koszcie 60 417 723,50 zł.

Porównując zakres zadań realizowanych przez Miasto Gliwice i PGW Wody Polskie szczególną uwagę zwraca duża dysproporcja w wysokości i rozkład nakładów ponoszonych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe. Podczas gdy Miasto Gliwice przeznaczają dużą część środków na zadania inwestycyjne związane z budową zbiorników, działania PGW Wody Polskie ograniczają się jedynie do prac utrzymaniowych i robót awaryjnych na ciekach.

W ramach edukacji ekologicznej realizowano m. in. kampanię promującą wodę kranową „Gliwicka z głębin”, której celem było stworzenie dobrze kojarzonej marki „Gliwicka z głębin” zachęcającej mieszkańców do picia wody z kranu. W kampanii wykorzystano nośniki reklamowe: radio, prasa, billboardy, totemy, wielkoformatowe tablice reklamowe.

W ramach akcji „Zdroje wodne na ulicach Gliwic” wprowadzono do przestrzeni miejskiej sześć źródeł z wodą pitną w formie stacji do napełniania bidonów lub butelek. Źródła udostępniono w lokalizacjach: Skwer Doncaster, Rynek Miasta Gliwice, Hala Widowiskowo – Sportowa Arena Gliwice, Dworzec PKP, Plac Mickiewicza.

W zakresie gospodarki wodnościekowej w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 6 zadań własnych i 1 zadanie monitorowane.

Zrealizowano 16 zadań w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej oraz modernizacji oczyszczalni ścieków o łącznym koszcie 23 126 249,76 zł. Długość nowowyprowadzonej sieci kanalizacji sanitarnej wyniosła 9063,83 mb przy łącznej długości sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Gliwice wynoszącej na dzień 31.12.2022 roku 635,47 km.

W ramach budowy sieci wodociągowej oraz przyłączenia nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia - zrealizowano 17 zadań o łącznym koszcie 19 793 522,73 zł. Długość nowowyprowadzonej sieci wodociągowej wyniosła 13 325,69 mb przy łącznej długości sieci wodociągowej wynoszącej na terenie miasta Gliwice na dzień 31.12.2022 764,77 km.

Zrealizowano 6 zadań w zakresie budowy, przebudowy i modernizacji kanalizacji deszczowej na terenie miasta o łącznym koszcie 20 378 000 zł.

Ponadto w ramach Programu „Moja Woda” w 2021 roku zawarto 140 umów na budowę bądź adaptację instalacji służących zagospodarowaniu wody opadowej, instalacja do wykorzystania retencjonowanych wód opadowych (w tych roztopowych) i zbiorników retencyjny podziemnych pozwalających na zaoszczędzenie wód opadowych.

Prowadząc kontrolę gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych Straż Miejska przeprowadziła 32 kontrole w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, w których ujawniono 22 wykroczenia polegające na naruszeniu obowiązku gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiorniku bezodpływowym, dopuszczeniu do przepełnienia takiego zbiornika, niezgodności ilości zużytej wody w stosunku do wywozu nieczystości ciekłych lub pozbywaniu się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych niezgodnie z przepisami. Za powyższe wykroczenia nałożono 6 mandatów karnych, 20 razy zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu.

W zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi/tereny przemysłowe w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 4 zadania własne i 3 zadania monitorowane.

W ramach nadzoru nad pracami geologicznymi i górniczymi wydatkowano w ramach kosztów administracyjnych 124.926,38 zł.

Przeprowadzono rewitalizację i rekultywację terenów zdegradowanych zgodnie z zapisami Gliwickiego Programu Rewitalizacji do roku 2023 – w okresie sprawozdawczym realizowano 19 zadań, w tym zadania prowadzone na dawnych terenach Fabryki Drutu oraz na terenach pomiędzy ulicą Bojkowską w Gliwicach a ulicą Graniczną w Przyszowicach i rowem A: Nowe Gliwice- Koksownia - Rewitalizacja terenów poprzemysłowych przy ul. Bojkowskiej w Gliwicach oraz Fabryka Drutu, wczoraj przemysł a dziś – miejska przestrzeń publiczna - centrum gliwickich inicjatyw przemysłu kreatywnego i technologicznego.

Program rewitalizacji wdrażany jest zgodnie z założeniami. W 2021 roku zrezygnowano z realizacji 3 projektów, natomiast w 2022 roku nie było takich przypadków. Rezygnacje z realizacji projektów powodowane były zazwyczaj zbyciem nieruchomości, na której miał być realizowany projekt, przejęciem projektu przez inny podmiot odpowiedzialny, zmianą zakresu projektu i połączenie go z innym lub brak możliwości uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego na jego realizację.

Uchwały w sprawie Gliwickiego Programu Rewitalizacji podlegały częstym aktualizacjom - w 2021 roku podjęto uchwałę w sprawie jego kolejnej aktualizacji. Konieczność częstych aktualizacji programu wynikała z chęci ubiegania się podmiotów funkcjonujących w mieście (interesariuszy rewitalizacji) o pozyskanie dodatkowego (najczęściej unijnego) wsparcia finansowego na poszczególne projekty, których ujęcie w GPR było warunkiem koniecznym do ubiegania się o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

Zintensyfikowana realizacja zadania pn. *Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach poprzemysłowych i zdegradowanych (ORSIP, OPI-TPP)* powinna zostać przeprowadzona w kolejnym okresie sprawozdawczym z uwagi na wprowadzenie w 2022 roku nowej odsłony Otwartego Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej ORSIP 2.0, który zastąpił dotychczasowy Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej ORSIP oraz wprowadzenie finalnej wersji systemu OPI-TPP 2.0.

W zakresie gospodarowania ochroną gleb w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 2 zadania własne i 3 zadania monitorowane.

Odstąpiono od realizacji zadania *Aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu miasta* z uwagi na konieczność ograniczenia wydatków. Realizacja zadania *Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne* następowała przy okazji opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 7 zadań własnych i 2 zadania monitorowane.

Wzmocniano kontrolę prawidłowego postępowania z odpadami - w latach 2021-2022 Straż Miejska na terenie miasta Gliwice przeprowadziła 7282 kontrole dzikich wysypisk śmieci, zdiagnozowano 26 lokalizacji jako dzikie wysypiska śmieci. Usunięto 43 nieużytkowane pojazdy w trybie art. 50a ustawy z dnia 20.06.1997 r. prawo o ruchu drogowym.

Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził kontrole 162 podmiotów – potencjalnych źródeł uciążliwych zanieczyszczeń, w tym 53 w zakresie gospodarki odpadami. Stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska u 46 podmiotów kontrolowanych, w tym u 29 w zakresie gospodarowania odpadami.

Realizowano obowiązki wynikające z rozporządzeń dotyczących azbestu m. in poprzez pozyskanie informacji od osób posiadający wyroby zawierające azbest na terenie swojej nieruchomości oraz aktualizowanie Bazy Azbestowej, stanowiącej jedno z narzędzi monitorowania zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032. Zgodnie ze stanem na koniec 2022 roku wg Bazy Azbestowej ilość zinwentaryzowana azbestu wynosiła 8 010 458 kg (od pierwszej inwentaryzacji przeprowadzonej w 2012 r.), ilość unieszkodliwiona - 3 699 359 kg, a ilość pozostała do unieszkodliwienia - 4 311 099 kg.

Ponadto Rada Miasta Gliwice przyjęła uchwałą Nr XXXVII/775/2022 z dnia 9 czerwca 2022 r. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Gliwice na lata 2022 -2032 oraz w dniu 15 grudnia 2022 r. podjęła uchwałę Nr XLII/870/2022 w sprawie zasad

udzielania dotacji celowej pochodzącej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w Warszawie na dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Gliwice.

W zakresie prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie osiągnięto wzrost procentowego udziału odpadów segregowanych w ogólnej ilości wywożonych odpadów o 2,6 %. W 2022 roku wyniósł on 31.7%, a łączna ilość odpadów przyjęta do PSZOK wzrosła o 8331 Mg i w 2022 roku wyniosła 68 452,4 Mg. Łączna ilość odpadów przyjęta do instalacji przetwarzania odpadów – kompostownia wzrosła o 20 Mg i w 2022 roku wyniosła 6 564 Mg.

Mając na celu wzrost poziomu społeczeństwa w kwestii zapobiegania powstawania odpadów prowadzono działalność informacyjno-edukacyjną dotyczącą konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne. W 2021 roku spółka PZO postawiła na szeroko pojętą edukację w kwestii segregacji odpadów i kształtowania postaw celem ochrony środowiska naturalnego, wzrostu świadomości ekologicznej Gliwiczian, a także utrwalenia proekologicznych zachowań. W tym celu przy ul. Rybnickiej 199B rozpoczęto budowę Centrum Edukacji Ekologicznej wraz z budynkiem usługowo-socjalno-biurowym, kontynuowaną przez 2022 rok oraz rozpoczęto prezentowanie bohatera wizerunkowego swojej marki – robota Pana śMietka, który stał się narzędziem do realizacji misji przedsiębiorstwa w zakresie edukacji ekologicznej wśród najmłodszych, korespondujące z hasłem marki „Czysta wizja przyszłości”, które zostało zastrzeżone w Urzędzie Patentowym. W ramach edukacji ekologicznej PZO w latach 2021-2022 powstała seria nagrań wideo lekcji online z udziałem śMietka, przeznaczonych dla dzieci, która ukazuje się raz na kwartał i nosi tytuł „Spotkania z Ekologią”.

Centrum Edukacji zdobyło pierwsze miejsce w konkursie organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego PLGBC Green Building Awards 2021 w kategorii Najlepszy projekt ekologiczny.

W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 4 zadania własne i 4 zadania monitorowane.

W ramach rozwoju bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej powiększono las grodowy poprzez nowe nasadzenia w ramach akcji „Dzień Drzewa”, otwarto nowy park kieszonkowy dla mieszkańców przy ul. Rybnickiej, połączony z nową akcją „Zazieleniamy Gliwice”, związaną z kampanią „Zamień fakturę papierową na elektroniczną”, której ideą nadrzędną było sadzenie drzew i obejmowała działania związane z tworzeniem nowych, zielonych przestrzeni miejskich. Zrealizowano projekt „ekologicznej kosiarki”, polegający na koszeniu trawy na terenie wysypiska miejskiego przez stado owiec kameruńskich. Kontynuowano działania polegające na popularyzowaniu wykorzystania roweru jako ekologicznego środka transportu oraz zrealizowano cykl nagrań wideo zawierających materiały o tematyce ekologicznej, które skierowane są do gliwickich szkół i przedszkoli pn.: „Spotkania z Ekologią”.

W ramach przebudowy i częściowej wymiany składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg w latach 2021-2022 przeprowadzono wycinki 2 851 szt. drzew oraz nasadzeń w liczbie 4 145 szt. Koszty poniesione przez Miejski Zarząd Usług Komunalnych związane z utrzymaniem terenów zielonych (koszenie, plewienie, nawożenie i podlewanie, nasadzenia roślin jednorocznych, bylin, krzewów, drzew, sprzątanie i opróżnianie koszy na śmieci, cięcia i wycinki drzew oraz krzewów), remontami infrastruktury na terenach zielonych wraz z naprawą sprzętu i wyposażenia oraz utrzymaniem lasu komunalnego wyniosły 18 778 670,90 zł.

Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy nastąpiło m.in. poprzez przyjęcie sześciu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających kwestie zmian klimatu. W tym celu również opracowano Strategię Rozwoju Terenów Zieleni w mieście Gliwice oraz wdrażano

jej zapisy. Podjęto także prace analityczne i koncepcyjne w ramach tworzenia nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

W zakresie zagrożenia poważnymi awariami w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Gliwice na lata 2021-2024 zaplanowano 3 zadania własne i 5 zadań monitorowanych.

Miasto podejmowało w tym zakresie szereg kroków, takich jak kontrole Straży Miejskiej, współdziałanie Policji, Centrum Ratownictwa, Pogotowia Ratunkowego i Straży Pożarnej, które przyczyniają się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców, dla przedsiębiorców organizowane są konferencje, targi oraz akcje informacyjne, które mają na celu informowanie o obowiązkach w zakresie uzyskiwania decyzji, pozwoleń czy zaświadczeń.

Z budżetu miasta Gliwice udzielono wsparcia jednostkom straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom. W ramach zadania budżetowego *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* wydatkowano 1.051.834,22 zł udzielając wsparcia finansowego służb działających na rzecz ochrony ludności. Dofinansowano działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną Brzezinka Ochotniczą Straż Pożarną Ostropa oraz Ochotniczą Straż Pożarną Bojków. Ponadto dofinansowano remonty sprzętu i wyposażenia użytkowanego przez Ochotniczą Straż Pożarną Brzezinka oraz Ochotniczą Straż Pożarną Bojków.

Popularyzowano ochronę przeciwpożarową oraz promowano PSP podczas organizowanych konkursów, imprez i festynów. Zrealizowano wizyty w jednostkach ratowniczo-gaśniczych i pokazy sprzętu strażackiego. Podejmowano działania prewencyjne w zakresie zapobiegania i ograniczania skutków zagrożeń poprzez doskonalenie współpracy poszczególnych podmiotów w zakresie współdziałania w sytuacjach kryzysowych i działalność Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego

Rozpoczęto realizację przeważającej części zadań, które niejednokrotnie są w dużym stopniu zaawansowania. Można jednoznacznie stwierdzić, iż niezbędne zadania inwestycyjne i systemowe są wdrażane, a poziom ich kontynuacji jest zaawansowany. Z uwagi na specyfikę zadań w dziedzinie ochrony środowiska - realizacja części z nich jest procesem ciągłym, który podlega ocenie jakościowej, nie ulegnie zakończeniu i będzie kontynuowany również w kolejnych okresach programowania.